

PREVEZMI VEDENIE.

Príbehy biblických postáv pre mladých Božích vodcov

Prednášky Modlitebného týždňa mládeže 2018

Autormi prednášok sú Gary Blanchard, Gilbert Cangy, Ella Simmonsová, Pako Mokgwane, Abner De Los Santos, Galina Steleová, Baraka Muganda a Ted N. C. Wilson

Preklad Marcela Bieliková

Zodpovedná redaktorka Michaela Hrachovcová

Grafická úprava Jaromír Pokorný

Fotografia na obálke <https://stock.adobe.com>

Vytlačila tlačiareň ARTRON, s. r. o., Boskovice

Vydal Advent-Orion, s. r. o., Praha

Prvé vydanie, 2018

ISBN 978-80-7172-675-3

DEŇ I

Sedem vlastností Božieho vodcu

Jedným z najväčších vodcov všetkých čias bol muž menom Jozua. Na čele izraelského národa dobyl nepriateľské územie Kanaánu, kde porazil sedem národov. (Sk 13,19) Z príbehu tohto velikána sa môžeme naučiť, aké vlastnosti má mať Boží vodca.

I. Boží vodcovia môžu mať strach

Jeden významný náčelník chcel vydať dcéru. Preto pozval všetkých slobodných bojovníkov svojho kmeňa na stretnutie. Rozkázal postaviť obrovskú nádrž a naplniť ju najnebezpečnejšími vodnými živočíchmi – elektrickými úhormi, piraňami, krokodílmi, žralokmi atď. Bojovníci prišli. Náčelník im sľúbil, že ten, kto ako prvý prepláva na druhú stranu nádrže a zostane pritom nažive, dostane jeho dcéru za ženu. Navyše sa stane budúcim náčelníkom kmeňa! Svoju reč ani nedokončil, keď jeden statočný mladý muž skočil do vody a rýchlo plával na druhú stranu. Po tom, čo vyliezol na breh, kráľ ho srdečne objal a povedal: „Gratulujem ti, synak. Získal si ruku mojej dcéry a zaistil si si pozíciu budúceho náčelníka.“ Potom sa ho spýtal, či nechce niečo povedať svojim spolubojovníkom. „Veru chcem,“ odpovedal muž lapajúc po dychu, „rád by som vedel, kto ma do tej nádrže strčil!“

Chcel od vás Boh niekedy niečo, čo vás vydesilo? Napríklad pripraviť si kázanie, viesť biblickú skupinku, povedať niekomu o svojej viere, prijať pozíciu vodcu, zúčastniť sa na misijnom zájazde, postaviť sa za pravdu, čeliť pokušeniu... Možno ste sa v tej chvíli cítili ako „odvážny“ mladík z nášho príbehu. Možno ste si kládli otázku, či si z vás Boh neuťahuje a či vás nechce niekam „strčiť“.

Jozua, jeden z najväčších biblických vodcov, bol zjavne vydesený, keď sa dopočul, že Mojžiš zomrel a Boh si vybral práve jeho, aby sa stal novým vodcom izraelského národa. Boh mu musel asi desaťkrát pripomenúť (a povzbudzujú ho v tom aj Izraelci), aby bol „silný a odvážny“. Len v prvej kapitole sa to opakuje štyrikrát. Uvedomil som si, že práve takýmto spôsobom pracuje náš Pán! Keď povoláva muža alebo ženu, chlapca alebo dievča, takmer vždy je to výzva, ktorá vyžaduje nový stupeň sily a odvahy. Robí tak preto, aby sme boli nútení spoliehať sa na neho. Ak sa naňho spoliehame, nemusíme sa nikoho a ničoho báť. Všimnite si, čo Boh povedal Jozuovi hneď na začiatku: „*Nikto neobstojí pred tebou, kým budeš žiť.*“ (Joz 1,5)

Keď som mal šestnásť rokov, bývali sme v meste Midlothian v Texase. V jednej chvíli som zreteľne počul Boží hlas, ktorý ma volal do kazateľskej služby.

Bolo to prvý a poslednýkrát, čo som Boha skutočne „počul“. Väčšinou sa mi prihovára prostredníctvom dojmov. Niekedy ma usvedčuje alebo zľahka postrkáva. Predstava, že by som mal kázať, ma v každom prípade desila. Niekoľko ďalších rokov som strávil štúdiom všetkého možného, len nie teológie. Napokon som sa v poslednom roku štúdia na Southern University podriadil Božiemu volaniu a zmenil študijný odbor. Začal som sa venovať teológii. Dúfal som, že nikto odo mňa nebude chcieť, aby som verejne kázal. Asi tušíte, ako sa to skončilo... O niekoľko dní som mal mať príhovor na zhromaždení kórejských veriacich, ktorí sa schádzali na univerzitnej pôde. Bol som taký nervózny, že kázanie som doslova „preletel“. Celý čas som netrpezlivo prešľapoval z miesta na miesto. Keď som skončil, stalo sa niečo nádherné. Ľudia boli veľmi milí. Pozvali ma na agapé a stále mi ďakovali za posolstvo, ktoré som im predniesol (možno preto, že bolo také krátke). Okrem toho ma pozvali, aby som ich opäť niekedy navštívil. Ale taká príležitosť sa mi už nenaskytla. Nikdy však nezabudnem na ich láskavosť. Vždy, keď si spomeniem, ako sa voči mne zachovali po mojom prvom, určite strašnom kázaní, cítim v srdci vďačnosť.

2. Boží vodcovia potrebujú pomoc

Raz ktosi povedal: „Odvaha je strach, ktorý sa modlí, modlí, modlí...“ Jedným z veľkých privilégií vodcu je, že má úzky vzťah s Ježišom. Keď sa Jozua priblížil k mestu Jericho, bezpochyby sa divil, ako môžu dobyť také nedobytné mesto. Vtedy sa mu ukázal Ježiš a predstavil sa ako „vodca Hospodinovho zástupu“. Vysvetlil mu jednoduchú, ale nadprirodzenú stratégiu, ako dobyť mesto. Povolanie na vodcovstvo je vlastne povolanie na chodenie s Bohom. Človek je povolaný na to, aby bol od Boha závislý, aby si uvedomoval, že potrebuje jeho pomoc. V celej knihe sa stretávame s Jozuovými veľkými úspechmi, ale aj veľkými neúspechmi. Záviselo to od toho, či sa spoľahol na Boha, alebo na človeka. Paradoxne najlepšie spôsobilí viesť sme vtedy, keď cítíme zúfalú potrebu Božej pomoci.

Možno ste počuli príbeh o tom, ako spolu pretekali moped a motocykel Harley. Motorkár zastavil vedľa starého muža na mopede a zo žartu sa ho spýtal, či sa nechce pretekať. Starý muž súhlasil. Keď im zasvietila zelená, motorkár s burácaním vyštartoval. Smial sa pri pomyslení na to, ako sa starý muž za ním dusí splodinami z jeho výfuku. Pri pohľade do spätného zrkadla však zostal zdesený. Zistil, že starý muž na mopede ho začína doháňať. O niekoľko sekúnd do jeho Harleya napálil. Obaja havarovali. Motorkár bol našťvaný, že má zničenú motorku. Ešte viac ho však mrzelo, že ho starý muž dobehol. „Ako sa vám to podarilo?“ spýtal sa. Starý muž, rovnako vydesený a prekvapený, odpovedal: „Mohli by ste si, prosím, dať dolu traky z mojich riadidiel?“ Aj my môžeme ako vodcovia dosiahnuť úžasné veci. Dokonca môžeme nahnať strach aj satanovi, ak si uvedomíme svoju závislosť od Boha a zostaneme s ním v spojení.

Jozua bol bezpochyby Boží muž. No aj on sa dopustil niekoľkých vážnych chýb. Podobne ako my, aj on mal tendenciu spoliehať sa skôr na ľudskú silu a múdrosť, než zotrvať v pokornej závislosti od Boha a jeho vedenia. Keď šlo o dobytie Jericha, hľadal Božiu pomoc. Nehľadal však Božiu radu, keď sa rozhodli dobyť mesto Aj. Alebo keď riešili prípad obyvateľov Gibeónu, ktorí ho oklamali, že prišli zďaleka, zatiaľ čo bývali v „susednom“ meste. Biblia hovorí, že Jozua a predstavitelia národa sa „nepýtali na Hospodínov výrok“. (Joz 9,14) Paradoxne, úspech môže byť aj zlyhaním, ak dovoľíme, aby nás okradol o našu závislosť od Boha. Myslím, že to bol Luther, kto vyhlásil: „*Mal som dnes toľko práce, že som sa musel tri hodiny modliť.*“ Jozua sa, našťastie, naučil, že jeho úspech ako vodcu plne závisí od Hospodina.

3. Boží vodcovia sú vyzbrojení

Boh neposiela svojich vodcov bez zaslúbenia. Jozua šiel do boja vyzbrojený nádherným Božím zaslúbením: „*Nikto neobstojí pred tebou, kým budeš žiť. Budem s tebou, ako som bol s Mojžišom. Nenechám ťa ani ťa neopustím.*“ (Joz 1,5) Na Bohu je nádherné to, že svoje sluby vždy splní. Biblia hovorí, že „*Boh nemôže klamať.*“ (Žid 6,18) Ak niečo sľúbi, bude si za tým stáť. Na konci svojho života Jozua potvrdil Božiu vernosť týmito nádhernými slovami: „*Ani slovo sa nestratilo z tých dobrých prísľubov, ktoré dal Hospodín domu Izraela. Všetko sa splnilo.*“ (Joz 21,45) Čím dlhšie žijeme a čím dlhšie slúžime Bohu, tým viac môžeme svedčiť o jeho vernosti.

Kazateľom som vyššie dvadsať rokov. Nikdy sa mi nestalo, že by mi Boh zabudol dať posolstvo, ktoré som mal kázať. Je pravda, že niekedy to boli hodiny, možno minúty pred kázaním, ale vždy mi ho dal. Ktosí povedal: „*Boh nikdy nemešká a nikdy nepríde priskoro. Vždy príde práve včas.*“ Podobne ako Jozua, aj ja môžem dosvedčiť, že Boh verne plní to, čo sľúbil!

Ako vedúci – či už v kluboch, skupinách, zboroch alebo doma – by sme mali „zbierať“ Božie zaslúbenia, domáhať sa ich a s istotou očakávať, že ich Boh vo svojom čase splní. Musíte byť pritom opatrní. Satan bude vyhľadávať vaše chyby. Bude vás pokúšať, aby ste sa diskvalifikovali z pôsobnosti Božích zaslúbení. Bude vám našepkávať, že ste nehodní a že ste nesplnili všetky podmienky na splnenie sľubu. Dovoľte mi pripomenúť vám verš, ktorým odvraciam útoky tohto nepriateľa. V Druhom liste Korintňanom 1,20 je napísané: „*Lebo všetky Božie prísľubenia, koľkokol'vek ich je, v ňom sú ,áno'; a preto prostredníctvom neho znie aj ,amen', Bohu na slávu skrze nás.*“ Inými slovami: V Ježišovi sme splnili všetky podmienky každého zaslúbenia, ktoré nám Boh dal. Boh vždy povie „áno“ na splnenie svojich sľubov, a to nie pre naše zásluhy, ale pre zásluhy a spravodlivosť nášho Spasiteľa a Pána Ježiša. Takže namiesto toho, aby sme sa sústredili na seba, hľadme na Ježiša a vyzbrojme sa zaslúbeniami všemocného Boha.

4. Boží vodcovia sú nasledovníci

Rovnako ako Jozua, aj ostatní Boží vodcovia nasledujú Hospodina poslušne a s láskou. Pred mnohými rokmi skupina misionárov zvažovala, či má začať evanjelizáciu v krajine, ktorá bola známa svojím nepriateľským postojom voči evanjeliu a kresťanom. Misionári si všimli, že obďaleč sedí bývalý vojenský generál. Rozhodli sa, že s ním túto vec prekonzultujú. „Ako by sme mali postupovať?“ spýtali sa ho. Generál zdvihol hlavu od kníh, ktoré práve študoval, usmial sa a položil im otázku: „Aký máte rozkaz?“

Len málo vodcov malo na Boží príkaz čeliť väčšiemu nebezpečenstvu než Jozua. Po prvé: Boh ho požiadal, aby viedol národ, ktorý, ako vieme z dejín, nebol voči svojim vodcom príliš zhovievavý (spomeňte si na Jozefa alebo Mojžiša). Reptali, sťažovali sa, neposlúchali, jedného z nich sa dokonca pokúsili zabiť. (4 Moj 14,10) Po druhé: Jozua bol poslaný, aby dobyl krajinu, ktorá bola plná obrov a nedobytných miest. Nie div, že potreboval odvahu.

Príkaz, ktorý dal Boh Jozuovi, sa podobá poslianiu, ktoré dal svojej cirkvi (teda mne a vám). Aj my máme dobyť svet – nie však mečom z ocele, ale mečom evanjelia. Inými slovami, máme kázať dobrú správu o Ježišovi všetkým „obyvateľom zeme, každému národu, kmeňu, jazyku a ľudu“. (Zj 14,6; Mar 16,15; Mat 28,19,20) Uvedomil som si, že čím viac hovoríme o Božej milosti a jeho nezaslúženej láske voči nám, tým viac budú ľudia okolo nás víťaziť nad hriechom. Biblia to potvrdzuje v Liste Rimanom 6,14: „*Lebo hriech nebude panovať nad vami, veď nie ste pod zákonom, ale pod milosťou.*“ V tejto knihe čítame, že Božia dobrota nás vedie k pokániu. (Rim 2,4)

Veľké Božie poverenie, ktoré cirkev dostala, je pre ňu rovnakou výzvou ako povolanie, ktoré dostal Jozua. Hrozí nám rovnaké nebezpečenstvo. Každý rok je to horšie. Práve dnes, keď píšem tieto riadky, som sa dozvedel o dvoch adventistoch, ktorí boli uväznení. Čaká ich súdny proces v krajine, ktorá sa stavia veľmi nepriateľsky voči evanjeliu. Všade okolo nás sú obri pohanstva, ateizmu, satanizmu, agnosticizmu, sekularizmu, humanizmu, liberalizmu, konzervativizmu a tradicionalizmu. Títo obri nám naháňajú strach. Pokojne by sme mohli menovať ďalších. No Boh je schopný chrániť a otvárať dvere evanjeliu na miestach, o ktorých si ľudia myslia, že Božie posolstvo sa tam nemôže dostať. Kto by si bol pomyslel, že v Jerichu je niekto ako Rachab? Kto tušil, že celé mesto Ninive bude po Jonášovom kázaní činiť pokánie?

Keby som si pýtal euro za každú definíciu učeníka, ktorú som počul, bol by som aspoň o tisíc eur bohatší. Stretol som sa s výrokmí ako „Ježišov praktický nasledovník“ alebo „niekto, kto je pokrytý Majstrovým prachom“ atď. Mohol by som pokračovať v citovaní ďalších kvetnatých definícií. Čo však hovorí Biblia? Ježiš povedal, že skutočný učeník je ten, kto zachováva všetko, čo on prikázal. (Mat 28,20) Možno to nebude až také kvetnaté, ale podľa Ježiša pravým učeníkom a vodcom je ten, kto nasleduje jeho a riadi sa tým, čo on učil. Ellen

Whiteová to vyjadrila takto: „*Pravým dôkazom lásky je poslušnosť. Svedčí o tom, že sa snažíme žiť tak, ako si Boh praje.*“ (Cesta k vnútornému pokoju, str. 73)

Nasledovať poslušne Boha je asi najodvážnejšia vec, akú môže Boží vodca robiť. Vodca, ktorý naozaj Boha poslúcha, vyčnieva v dobe kompromisov a papierových či „nezrelých“ kresťanov. V mnohých prípadoch sa stane terčom posmechu či nevlúdneho, ba niekedy aj tvrdého zaobchádzania. Nie div, že Boh spája poslušnosť jeho zákonu s odvahou. Preto Jozuovi povedal: „*Len buď silný a veľmi odvážny, aby si konal podľa zákona, ktorý ti prikázal môj služobník Mojžiš. Neodboč od neho ani napravo, ani naľavo, aby si si rozumne počínal vo všetkom, čo podnikneš.*“ (Joz 1,7) Inak povedané: Žiť s Bohom a byť mu poslušný si vyžaduje odvahu. Ako kresťanskí vodcovia by sme nemali upadnúť do konzervativizmu („pravica“) ani liberalizmu („ľavica“), ale kráčať priamou cestou, ktorá sa vyznačuje slovami „takto hovorí Hospodin“. Ľudia sa ma neraz pýtajú, či som na strane liberalizmu alebo konzervativizmu. Zvyčajne im odpoviem: „Ani jedno, ani druhé. Chcem byť biblický.“

Je dôležité pamätať si, že Ježiš nemusí byť nutne vždy na našej strane. Áno, prečítali ste to správne! Keď sa Jozua stretol s Ježišom, veliteľom Hospodinovho zástupu, spýtal sa ho: „*Patríš k nám, alebo k našim nepriateľom?*“ V Ježišovej odpovedi sa skrýva veľké poučenie. Povedal: „*Nie tak. Ja som vodcom Hospodinovho voja. Práve teraz som prišiel.*“ (Joz 5,13.14) Inými slovami, Ježiš je na strane svojho Otca. Teda na strane tých, ktorí poslúchajú Pána Boha.

Mnohí sa pýtajú, kam sa podeli Božie zázraky. Mnohí si dokonca vybudovali svoju teológiu na myšlienke, že nadprirodzené veci sa už nedejú. Mnohí žijú tak, ako keby v žiadny Boží zásah neverili. Ale Ježiš stále žije. Má všetku moc a autoritu. Stále sa veľmi úzkostlivo stará o svoj ľud. Zázraky sa dejú! Dejú sa vtedy, keď sa, obrazne povedané, naše nohy dotknú vôd Jordánu. Spomeňte si, že voda sa zastavila až vtedy, keď sa nohy poslušných kňazov dotkli rieky Jordán. (Joz 3,15) Nadprirodzené veci sa začnú diať, keď sa poslušne podriadime Božiemu povolaniu. Hory nebudú také vysoké a príšery také strašné. Pretože Jozua sa rozhodol nasledovať a poslúchať Hospodina, prežil nasledujúce zázraky:

- > rozdelila sa rozvodnená rieka Jordán
- > padli mohutné hradby Jericha
- > slnko a mesiac zostali zázračne stáť
- > bol dobytý Kanaán
- > zmena, ktorá nastala v živote samotného Jozuu!

Najväčším zázrakom je práve zmena samotného Jozuu. Človek, ktorý sa triasol od strachu, keď ho Boh vyzval, aby viedol Izrael, sa stal človekom, ktorý dodával odvahu druhým! Všimnite si, ako Jozua oslovil svojich bratov Izraelcov: „*Nebojte sa ani sa nestrachujte, buďte silní a odvážni, lebo toto urobí Hospodin so všetkými vašimi nepriateľmi, proti ktorým bojujete.*“ (Joz 10,25)

5. Boží vodcovia sú (často) mladí

Trápi ma, že cirkev neraz „zostupuje“. Podobne ako Jonáš, aj cirkev je povolaná na to, aby niesla evanjelium do nebezpečných miest sveta. Namiesto toho sa ponorí a zostupuje stále hlbšie, ako Jonáš – dolu do Jopy, dolu do lode, dolu do brucha veľryby a dolu do mora. Verím, že dnešná generácia mladých ľudí zastaví tento zostup a spustí opačný proces – pôjde odvážne do miest a bude hlásať trojanjelské poslanstvo.

Áno, viem, Jozua bol starší (pravdepodobne osemdesiatnik), ale mnohí jeho velители boli mladí! Vedeli ste, že tí, ktorým Boh pomohol dobyť kanaánsku krajinu, boli mladí? Určite si pamätáte, že ich rodičia a prarodičia odmietli dôverovať Bohu a obsadiť zaslúbenú krajinu, preto museli 40 rokov putovať púšťou a nakoniec v nej zomrieť. (Joz 5,4,5) Za čias Jozuu povstala mladá generácia, ktorá dokončila toto dielo. To je jasná výzva pre dnešných mladých ľudí, aby sa zapojili do hlásania evanjelia.

Všimli ste si, že v žalme 127,4 sú mladí ľudia opísaní ako „šípy v ruke hrdinu“? Šípy nemali pomaly hniť v tulci lukostrelca, ale neohrozene letieť do predných línií nepriateľa. Keby ste sa ma spýtali, vďaka čomu je mladý vodca úspešný, odpovedal by som: Nezáleží na tom, koľko tvojich šípov nečinne „sedí“ na bohoslužbách, ale koľko z nich si poslal „vycvičených“ do terénu, aby spôsobili spúšť v kráľovstve temnoty a podieľali sa na budovaní Božieho kráľovstva.

Keď sa Ježiš vráti a veľký spor sa skončí, chceli by ste, aby vás Boh zastihol s tulcom plným šípov, alebo s tulcom, ktorý bude prázdny? Po celom svete potrebujeme mladých ľudí, ktorí sa chopia rôznych iniciatív. Ako cirkev by sme sa mali sústrediť na časť sveta, ktorá leží medzi rovnobežkami 10 a 40. Práve tu totiž žije väčšina ľudí, ktorí nikdy nepočuli evanjelium. Ježiš slúbil, že sa vráti, keď bude evanjelium hlásané po celom svete. (Mat 24,14) Práve oblasť medzi rovnobežkami 10 a 40 môže byť tým, čo stojí medzi nami a druhým príchodom!

6. Boží vodcovia uspejú

Na stretnutí mládeže istý mladík povedal: „Na konci Biblie som sa dočítal, že zvíťazíme!“ Áno, je to pravda. Nemusíme však čakať až do druhého príchodu Ježiša Krista, aby sme boli v službe úspešní. Ak pôjdeme tam, kam nás Boh posielala, ak budeme slúžiť tak, ako si to on praje, čaká nás úspech, aj keď okolnosti môžu byť nepriaznivé. Mojim obľúbeným biblickým textom je zaslúbenie: „*Jediný z vás ich bude prenasledovať tisíc, lebo Hospodin, váš Boh, sám bojuje za vás, ako vám slúbil.*“ (Joz 23,10)

Kazateľ Mark Finley rozpráva úžasný príbeh o žene, ktorá cestovala krajinou známou svojím nepriateľským postojom voči náboženstvu. Táto žena mala v aute škatuľu s 50 výtlačkami knihy Veľký spor vekov. Pre dopravnú zápchu

bola nútená na jednom mieste zastaviť. Ľudia povystupovali z áut a naťahovali sa. Pritom sa medzi sebou začali rozprávať. Žena vytiahla z kabelky biblické úlohy a začala si čítať lekcii na daný týždeň. Chcela využiť čas čakania. Jeden mladý muž si to všimol a spýtal sa jej, čo číta. Začala mu rozprávať o druhom príchode Ježiša Krista a udalostiach posledných dní. Pretože sa jej zdalo, že ho to zaujalo, ponúkla mu knihu Veľký spor vekov. Muž poďakoval a vrátil sa do svojho auta. O niekoľko minút za ňou prišla manželka tohto muža a poprosila o ďalší výtlačok knihy. Žena jej knihu s radosťou venovala. Aj s manželkou sa rozprávali o druhom príchode Ježiša Krista.

Zanedlho sa začali ľudia uviaznutí v zápche zhromažďovať okolo tejto ženy a počúvať jej svedectvo. Všetci mohli počuť dobrú správu o obeti Ježiša Krista a udalostiach poslednej doby. Keď sa vrátili do svojich áut, zostali jej tri výtlačky Veľkého sporu vekov. Zrazu sa im nad hlavami objavila helikoptéra. Pristála na neďalekom poli. Piloti k nej pribehli a pýtali sa, čo sa stalo. Všimli si na radare zhromaždený dav ľudí. Aj im žena začala rozprávať o Ježišovi a jeho skorom príchode a jednému z nich venovala Veľký spor vekov. Skôr než sa vrátil k helikoptére, požiadal ju, či by mu mohla dať ešte dva výtlačky pre kolegov. Mnohí si myslia, že k niektorým ľuďom jednoducho nie je možné sa dostať. Ježiš však *„povedal svojim učeníkom: Žatva je síce veľká, ale robotníkov málo. Proste preto Pána žatvy, aby vyslal robotníkov na svoju žatvu.“* (Mat 9,37.38)

7. Boží vodcovia vyvyšujú Ježiša

Nie náhodou je kniha Jozua plná odkazov na Krista. Ukazujú na Ježiša a jeho vykupiteľské dielo. Pri ich čítaní by sme mali pamätať na to, že našou hlavnou zodpovednosťou ako Božích vodcov je viesť iných k Ježišovi a ukázať im, ako sa môžu stať jeho učeníkmi. Uvediem niekoľko príkladov:

Ukazovateľ č. 1: Meno Jozua! Meno Jozua je hebrejský ekvivalent gréckeho mena Ježiš! Ako Jozua tak aj Ježiš vedie svoj ľud do zaslúbenej krajiny a dáva mu odpočinok od nepriateľov.

Ukazovateľ č.2: Červený motúz, ktorý Rachab priviazala na svoje okno. (Joz 2,18) Pripomína Ježišovu krv, ktorá nás zachráni, ak mu budeme dôverovať.

Ukazovateľ č. 3: Podľa Ellen Whiteovej bol „veliteľ Hospodinovho zástupu“, s ktorým sa Jozua stretol pred Jerichom, samotný Ježiš! (PP 364; PP 488)

Ukazovateľ č.4: Útočiskové mestá boli miesta, kde mohli nespravodlivo obvinení ľudia nájsť bezpečie a útočisko. Naším útočiskom je Ježiš. Môžeme k nemu prísť, aj keď sme sa previnili. U neho nájdeme odpustenie a vykúpenie.

Ukazovateľ č. 5: roh je symbolom Ježišovho kríža. Aby na ňom mohli trúbiť, musel najprv baran zomrieť. Ježiš je „Baránok zabitý od založenia sveta“. Je zaujímavé, že práve trúbenie na baranie rohy spôsobilo pád hradieb Jericha. Ak chceme zasiahnuť mestá a vidieť, ako padajú hradby satanovho odporu, musíme zvestovať „Pánovu smrť, kým nepríde“.

Keď budete študovať životy veľkých mužov a žien (akým bol aj Jozua) a denne hľadať Božiu múdrosť a silu, aj vy sa môžete stať Božími vodcami.

Výzva

Mladí ľudia, Boh vás volá, aby ste sa stali vodcami! Možno si poviete: „Ani nápad! Ja predsa žiadny vodca nie som!“ Viete, že presne tak reagovala väčšina vodcov, o ktorých sa zmieňuje Biblia? Napríklad Mojžiš, Jeremiáš, Izaiáš, Šalamún a, samozrejme, aj Jozua.

Všetci sme do istej miery vodcovia. Skutočne! Či sa vám to páči alebo nie, máte okolo seba ľudí, ktorí vás sledujú. Nemyslím len priateľov z Facebooku, Snapchatu, Instagramu, Twitteru a podobne. Deň čo deň vás pozorujú vaši súrodenci, spolužiaci, kolegovia, zamestnanci, zamestnávateľia, učitelia, príbuzní, profesori, spoluveriaci, neveriaci a dokonca aj ľudia, ktorých vôbec nepoznáte.

Preto vás chcem povzbudiť, aby ste prijali veľké Božie povolanie stať sa vodcami a pamätali na Boží sľub, ktorý patrí rovnako nám, ako patrilo Jozuovi pred mnohými storočiami. *„Ako som bol s Mojžišom, budem aj s tebou. Nenechám ťa klesnúť, ani ťa neopustím.“*

A nikdy nezabudnite:

- > Boží vodcovia môžu mať strach
- > Boží vodcovia potrebujú pomoc
- > Boží vodcovia sú vyzbrojení
- > Boží vodcovia sú nasledovníci
- > Boží vodcovia sú (často) mladí
- > Boží vodcovia uspejú
- > Boží vodcovia vyvyšujú Ježiša

Diskusné otázky

1. Jozua a Káleb – dvaja vyzvedači, ktorí podali dobrú správu o sľúbenej krajine. (4 Moj 14,6–8) Viera v Boha nám pomáha vidieť to, čo je za hranicami viditeľného sveta. Do akej miery je pre vás dôležitý názor iných ľudí? Idete s davom, alebo veci riešite inak a rozhodujete sa nezávisle od iných?
2. Doma si prečítajte príbeh o páde Jericha. (Joz 5 a 6) Prečo si myslíte, že Jozua poslúchol, aj keď to, čo mu Boh povedal, sa zdalo byť bláznivé?
3. Pisateľ tejto časti mal 16 rokov, keď počul Boží hlas, ktorý ho volal, aby sa stal kazateľom. Viete rozoznať Boží hlas, ktorý sa vám prihovára? Modlite sa a proste Boha o to, aby vám otvoril srdce a myseľ pre svoje povolanie. Proste ho o to, aby vám dal schopnosť poznať jeho hlas.
4. V celom príbehu o Jozuovi sa opakovane stretávame s výrokom: „Hospodin povedal Jozuovi...“ Takýto druh vzťahu vzniká na základe poslušnosti. Je pre vás ľahké alebo ťažké poslúchať Boha počas celého dňa?

DEŇ 2

Chlapec Samuel - vodca, akého nikto nečakal

Vo svete tímových športov sa často rieši otázka, či jeden hráč dokáže ovplyvniť výkon tímu. Je pravda, že konečný výsledok hry spravidla závisí od výkonu celého tímu, ale rovnako platí, že niektorí mimoriadne schopní hráči sa v podstatnej miere zaslúžia o konečné víťazstvo. Za všetkých menujem aspoň niektorých: Pelé, Franz Beckenbauer, Michael Jordan, Cobe Bryant, Lionel Messi, Paul Pogba či Neymar da Silva Santos.

Aj v politike môže jeden človek ovplyvniť osud celého národa. Ako príklad môžeme uviesť Mahátmu Gándhího, Winstona Churchilla, Martina Luthera Kinga Jr. alebo Nelsona Mandelu.

Aj v dejinách Božieho ľudu boli vodcovia, ktorí bojovali za Božiu vec. Je tu však jeden podstatný rozdiel. Vo svete politiky či športu musí mať vodcovská osobnosť výnimočné vlastnosti. Ale Boh rád oslovuje iných ľudí – tých, na ktorých by sme si my možno ani nespomenuli a ktorých by sme na danú pozíciu určite nenavrhl.

Boh hľadá vodcu, ktorý bude stáť pri zrode veľkého národa. Má ich byť ako piesku na morskom brehu. My by sme možno vybrali mladého muža v najlepších rokoch. Boh si však zvolí muža, ktorý má 99 rokov a „ktorého sila odumrela“. (Žid 11,12) Aspoň tak o ňom píše Biblia.

Boh hľadá vodcu, ktorý sa postaví tvárou v tvár obrovi, ktorý terorizuje izraelský ľud. Všetci skúsení bojovníci, medzi nimi aj kráľ, sa skrývajú. Boh povoláva mladíka, ktorý nedosiahol ani vek, v ktorom sa muž môže stať vojacom – chlapca, pastiera, ktorý pomocou niekoľkých kameňov vyslobodí svoj národ.

Po Ježišovom vzkriesení Boh hľadá skupinu vodcov, ktorých poverí vedením svojej cirkvi. Vyberie si na to hŕstku ľudí, ktorí boli „neučení a prostí“. (Sk 4,13)

Boh hľadá vodcu, ktorý pôjde zvestovať evanjelium do celého pohanského sveta. Vyvolí si zarytého Ježišovho nepriateľa, ktorý stál za brutálnou popravou Štefana – prvého kresťanského mučenika. Nepriateľa, ktorý rozpútal kampaň s cieľom zničiť cirkev. Na ceste do Damasku za dramatických okolností sa Boh zjaví Saulovi a obráti jeho život naruby. Z vraha Saula sa stane evanjelista Pavol.

Ak si myslíte, že ste príliš starí, spomeňte si na Abraháma.

Ak si myslíte, že ste príliš mladí, spomeňte si na Dávida.

Ak si myslíte, že nie ste dostatočne talentovaní, spomeňte si na prvých učeníkov.

Ak si myslíte, že vás sa to vôbec netýka, spomeňte si na Saula.

Boh rád používa ľudí, ktorí v očiach iných ničím nevykajú. Vyberá si aj vás, a to práve teraz. Veľmi rád by vás použil, aby prostredníctvom vás uskutočnil radikálnu zmenu. Hovorí: „*Stačí ti moja milosť, lebo moja sila sa dokonale prejavuje v slabosti.*“ (2 Kor 12,9)

Podme sa spolu pozrieť na muža, ktorý patril v Biblii azda k tým najmenej očakávaným vodcom. Nikto zrejme nečakal, že práve on sa stane vodcom národa. Tento muž vstúpil na scénu, aby za veľmi nepriaznivých okolností urobil radikálnu zmenu.

Budeme hovoriť o Samuelovi. Pozorne si prečítajme Prvú knihu Samuelovu 3,1–10.

„*Mladý Samuel slúžil Hospodinovi pod dozorom Eliho.*“ (1 Sam 3,1)

Všimnite si, že pisateľ neuviedol len meno Samuel, ale zdôraznil, že šlo o mládenca. Do tejto chvíle je Samuel vždy opisovaný ako mládenec alebo chlapec:

„*Chlapec však posluhoval Hospodinovi...*“ (1 Sam 2,11)

„*Chlapec bol opásaný lanovým efódom.*“ (1 Sam 2,18)

„*Mladý Samuel však vyrastal pri Hospodinovi.*“ (1 Sam 2,21)

„*Mladý Samuel však rástol...*“ (1 Sam 2,26)

Opakovanie je literárny prostriedok, ktorým chce autor niečo zdôrazniť. Pozornosť čitateľa chce upriamiť na Samuelov vek. Samuel je obyčajný mládenec. Rastie a slúži vo svete dospelých. Bol to zraniteľný mladý človek, ktorý žil ďaleko od svojich rodičov. Nebol nikým významným.

OKOLNOSTI

Potom nám autor predstavuje okolnosti, za akých tento „mladý muž“ absolvoval svoj vodcovský výcvik:

„*Slovo Hospodina bolo v tých časoch vzácné a prorocké videnie zriedkavé.*“ (1 Sam 3,1)

Všimnite si, že sa tu nič nehovorí o tom, že v chráme nefungovala služba, že tu neboli kňazi, že sa neobetovalo ani že sa nevykonávali žiadne obrady. Zdá sa, že chrámová služba fungovala ako obvykle. Bol tu však jeden podstatný rozdiel – „prorocké videnie bolo zriedkavé“. Boh sa nezjavoval. Boh bol takmer neprítomný. Boh sa odmlčal.

Biblia hovorí: „*Veru neurobí Pán, Hospodin, nič bez toho, aby nezjavil svoj zámer svojim služobníkom, prorokom.*“ (Ámos 3,7) A „*bez zjavenia sa ľud stáva bezuzdným...*“ (Prísl 29,18)

Mládenec Samuel sa síce zaúchal do duchovného vodcovstva, ale jeho najvyšší učiteľ – Boh – tu bol sotva prítomný. To nás vedie k alarmujúcemu zisteniu: Je možné, že cirkev zostane bez Boha.

Dovolím si to zdôrazniť: Je možné, že cirkev zostane bez Boha. Je možné praktizovať náboženstvo s tým, že Boh je neprítomný – v spoločenstve i osobne. Je možné pôsobiť na druhých dojomom zbožnosti, a napriek tomu popierať Božiu moc. (2 Tim 3,5)

To, že Boh sa rozhodol vzdialiť od svojho ľudu, bolo určite veľmi zvláštne. Boh je láska. A láska predsa znamená byť v niečej blízkosti, pretože láska neznáša rozdelenie.

Príbeh Biblie je príbehom Boha, ktorý veľmi intenzívne miluje tých, ktorých stvoril. V celých dejinách môžeme sledovať, aké rozhodné kroky podnikol pre to, aby nám bol čo najbližšie – až kým sa s nami nestretne osobne.

1. Keď naši prví rodičia zhrešili, Boh ich začal hľadať. „*Kde si?*“ (1 Moj 3,9)
2. Keď Izraelci putovali do zaslúbenej krajiny, Boh prikázal Mojžišovi, aby mu urobili svätyňu, lebo si prial „*bývať uprostred nich*“. (2 Moj 25,8)
3. Keď sa naplnil čas, Boh poslal svojho Syna na svet. Mali ho nazvať Imanuel – Boh, ktorý je s nami. (Mat 1,23)
4. Nádherný pohľad na Boha získavame z podobenstiev o stratenej minci, stratenej ovci a stratenom synovi. Boh hľadá dovtedy, kým to, čo sa stratilo, nenájde. (Luk 15)
5. Najväčšou Božou túžbou je žiť s nami naveky. (Ján 14,1-3; Zj 21,1-4)

Som si istý, že mnohí z vás vedia, čo znamená túžiť byť s niekým, koho milujete.

Zostáva otázka: Prečo Boh, ktorý nás tak nesmierne miluje a chce byť vždy s nami, bol v Samuelových dňoch svojmu ľudu vzdialený? Prečo bolo Hospodinovo slovo vzácné? Pretože vytrvalý odpor a neposlušnosť voči Bohu môžu jeho hlas nielen stíšiť, ale aj umlčať. Prorok Izaiáš to vyjadril slovami: „*Pozri, ruka Hospodina nie je taká krátka, aby nemohla zachraňovať, a jeho ucho nie je také nedoslýchavé, žeby nepočulo. Sú to vaše viny, čo sa stali prekážkou medzi vami a vašim Bohom, a vaše hriechy zakryli jeho tvár pred vami, takže nepočuje.*“ (Iz 59,1.2)

Nie je tu reč o chybách, ktorých sa každý z nás dopúšťa na svojej ceste s Bohom. Boh určite nechce, aby sme sa sem-tam potkli. Ak sa nám to však stane a my to vyznáme, je ochotný odpustiť nám naše hriechy a očistiť nás od každej nepravosti. (1 Ján 1,9) Všetci sme zakotvení v Božej milosti od minulosti, cez prítomnosť až do budúcnosti – kým ho nevidíme tvárou v tvár. V texte, ktorý sme uviedli, ide však o tvrdohlavý a úmyselný vzdor voči Bohu. Zamyslime sa nad tým, čo robili synovia Eliho, ktorí boli kňazmi a zároveň radcami mladého Samuela.

A) 1 Sam 2,12,17

„Eliho synovia boli ničomníci. Nedbali na Hospodina.“

„Hriech tých mládenčov bol veľmi veľký pred Hospodinom, lebo tí muži znevažovali Hospodinove obetné dary.“

Prečítajte si celý odsek (verše 12–17), aby ste videli, ako urážali Boha znesväcovaním toho, čo bolo posvätné.

B) 1 Sam 2,22

„Hoci bol Eli už veľmi starý, musel počúvať o všetkom, čo robili jeho synovia celému Izraelu, i o tom, ako spávali so ženami, ktoré slúžili pri vchode do stanu stretávania.“

Eliho synovia nielen že žili nemravným životom, ale do uctievania Boha nebies zaviedli prvky pohanskej bohoslužby a kultovú prostitúciu. Stalo sa to každodennou praxou. Urážali tým svätého Boha. Preto sa Boh začal postupne od Izraela vzdalovať a jeho slovo začalo byť vzácné.

Tolko k okolnostiam, za akých „mládenec“ Samuel slúžil Bohu. Obstojí, alebo aj on opustí Pána Boha? Odíde z cirkvi, keď dospeje? Skončí so všetkým? Pôjde v šlapajach Eliho synov, svojich radcov? Ako sa môže za takých hrozných okolností vyformovať dobrý vodca?

V mnohých častiach sveta slovo „neangažujúca sa“ najlepšie vystihuje mládež v súčasnej cirkvi. Hovorí sa o mládeži, ktorá odchádza z cirkvi (v alarmujúcom počte). Tento problém trápi väčšinu vedúcich na všetkých úrovniach cirkevného vodcovstva.

Jedným z najčastejšie uvádzaných dôvodov na neangažovanosť mládeže je práve nesúlad medzi učením a praxou – medzi tým, čo sa hovorí, a tým, čo sa robí. Mladí ľudia túžia po inšpirácii, autentickosti, láske a súcite. Tieto kresťanské cnosti sa však hľadajú veľmi ťažko. Presne tak to bolo aj v dňoch „mladého Samuela“. Ako na to zareagujeme?

Vráťme sa však k mládenčovi Samuelovi, budúceму vodcovi. Všimnime si niektoré detaily.

„Jedného dňa ležal Eli na svojom mieste. Zrak ho opúšťal, takže už dobre nevidel.“
(1 Sam 3,2)

Všimnite si predovšetkým starostlivo vybrané slová – „zrak opúšťal“, „nevidel“. Autor nás chce upozorniť na postupne sa blížiacu temnotu. Eli bol duchovný vodca a jeho svetlo výrazne zoslablo, takmer úplne zhaslo. Čo robí v tejto rozhodujúcej chvíli? Spí „na svojom (obvyklom) mieste“. Zdá sa, že to už vzdal. Rozhodol sa prijať to, čo sa okolo neho „obvykle“ dialo. V kontraste s tým sú nám predstavené dva obrazy nádeje, ktoré v príbehu predstavujú zvrät.

„Božia lampa ešte svietila a Samuel ležal v Hospodinovom chráme, kde bola Božia archa.“ (1 Sam 3,3)

A) Božia lampa ešte svietila.

Božia lampa ešte svietila. Mala svietiť stále a symbolizovať Božiu prítomnosť pri truhle zmluvy. Nikdy nemala úplne zhasnúť. (3 Moj 24,1–4) Kňazi sa mali starať o to, aby horela „od večera do rána“. Bolo to „navždy platné nariadenie“. Hrozilo, že lampa zhasne, pretože Boh zvažoval, že sa od svojho ľudu úplne odvráti. Ale ešte bola nádej, lebo „lampa ešte svietila“. Božia trpezlivosť ešte stále trvala.

B) Samuel ležal v Hospodinovom chráme, kde bola Božia archa.

Veľkňaz Eli ležal na svojom obvyklom mieste. Nehovorí sa konkrétne, o aké miesto šlo. Bolo to jeho obvyklé, dôverne známe miesto. Inými slovami, robil niečo, čo bolo u neho bežné.

V kontraste s tým pisateľ začne hovoriť o „mláďencovi Samuelovi“. Presne popíše, kde ležal: V Hospodinovom chráme. Teda tam, kde bola Božia archa. Šlo o najsvätejšie miesto v celom chráme. (pozri 3 Moj 26,33.34) Tu sa Boh stretával s veľkňazom a dával mu pokyny pre svoj ľud: *„Tam sa budem s tebou stretávať a z vrchnáka medzi cherubmi na arche svedectva sa budem s tebou rozprávať o všetkom, čo ti prikážem pre Izraelitov.“* (2 Moj 25,22) Nebola to teda spáľňa. A navyše Samuel nebol veľkňazom. Bol to len obyčajný chlapec. Prečo nespal na svojom obvyklom mieste ako iní ľudia? Koniec koncov, po celodennej námahe by si určite zaslúžil riadny odpočinok.

Prečo ležal neďaleko truhly zmluvy? Čítali sme, že v tom čase bolo Božie slovo vzácné. Bola to doba, keď bolo málo videní. Práve pri truhle zmluvy sa zjavoval Boh. Samuel zrejme predpokladal: ‚Keby Boh znovu prehovoril a prelomil svoje mlčanie, urobí tak v blízkosti tejto truhly.‘ On chcel byť pri tom. Tak zúfalo túžil po tom, aby počul Boha, že sa rozhodol spať v blízkosti truhly zmluvy. Ako keby si tým dohodol s Bohom stretnutie. Samuel odmietol uspokojiť sa s bezbožným, monotónnym, nezmyselným a mŕtvym náboženstvom.

V tom spočíva tajomstvo pravého vodcu – neodísť ani sa neuspokojiť so stavom vecí. Nepristúpiť na status quo. Tajomstvo spočíva v hľadaní Boha, v odovzdávaní mu svojich snov a nádejí a v očakávaní lepšej budúcnosti.

Ako mohol Samuel vedieť, že veci sa môžu zmeniť? Jeho matka Anna mu určite rozprávala príbeh o jeho narodení. Anna nemohla mať deti. Prišla do Hospodinovho domu a vyliala Bohu svoje srdce. Slúbila, že ak sa jej narodí dieťa, daruje ho do služieb Bohu. Boh vypočul jej modlitbu – narodil sa Samuel. Chlapec vyrastal s vierou v Božiu existenciu. Veril, že Boh počuje a odpovedá, zjavuje sa a vedie... Ale teraz sa odmlčal. Samuel vedel, že veci sa môžu zmeniť. Chcel byť svedkom týchto zmien. Rozhodol sa spať pri truhle zmluvy. Povedal si, že ak Boh ešte niekedy prehovorí, bude to zrejme pri Božej arche. A ak prehovorí, on chce byť pri tom.

Ďalšie tajomstvo pravého vodcovstva spočíva v tom, že človek si uvedomí, že náboženstvo je neraz o niečom inom, než vidíme okolo seba. Nedovoľte, aby vaše okolie formovalo váš obraz o Bohu a o cirkvi.

Nevytvárajte si predstavu o Bohu a cirkvi na základe toho, čo vidíte okolo seba. Tento obraz nemusí byť vierohodný. Samuel získal lepšie pochopenie od svojej matky Anny. Vy ho môžete získať prostredníctvom Božieho slova. Skúste sa zamyslieť nad textom Sk 2,42–47. Je to obraz ranej cirkvi. Cirkvi, ktorá sa zrodila z moci Turíc. Neuspokojte sa s ničím menším! Neuspokojte sa s priemernosťou. A keď si vytvoríte skutočný obraz o Bohu a o cirkvi, ktorá sa mu páči, dovoľte Duchu Svätému, aby vo vás vzbudil túžbu. Túžbu vidieť takúto cirkev naživo. Dohodnite si s Bohom stretnutie. Aj keď to bude pre vás neobvyklé. Hľadajte – a nájdete.

Zvyšok Samuelovho príbehu je poznamenaný jeho ochotou hľadať Boha a snahou naplniť svoje túžby. To bolo základom jeho vodcovského povolania a života.

„Tu Hospodin zavolał na Samuela. Ten povedal: Tu som.“ (1 Sam 3,4)

Na to Boh čakal. Čakal, kým sa s ním bude chcieť niekto stretnúť, kým ho bude chcieť niekto počuť. Boh, ktorý riadi celý vesmír, všemohúci Boh, ktorý vás pozná po mene, čaká. Čaká, kým sa vám bude môcť prihovoriť a použiť vás ako svoj nástroj na to, aby urobil radikálnu zmenu v cirkvi, aby mohla v dnešnej rýchlo sa meniacej kultúre plniť svoje poslanie.

Teoreticky by sme tu mohli skončiť. Ale chcem vás ešte varovať; pripomenúť vám dôsledky počutia Božieho hlasu.

Prečítajte si text 1 Sam 3,5–7.

Samuel počul Boží hlas, ale myslel si, že ho volá Eli. Dovtedy Boží hlas nepoznal. Nikdy ho nepočul. Dvakrát počuje Boží hlas, dvakrát beží k Elimu. Ten ho dvakrát pošle späť, aby si šiel ľahnúť.

Boh prelomil mlčanie. Rozhodol sa zjaviť Samuelovi novým, netradičným a nečakaným spôsobom. Samuel bežal k svojmu vodcovi po radu. Ibaže Eli ho poslal naspäť, aby si šiel ľahnúť. A to dvakrát.

Aj dnes sú mnohí ľudia, ktorým sa Boh ukáže novým, nečakaným spôsobom, poslaní späť, aby si šli – obrazne povedané – ľahnúť. Možno je to spôsob, ktorý súčasní vodcovia nie sú schopní rozpoznať alebo uznať. Títo ľudia bývajú príliš často nepochopení. Páči sa mi Božia neodbytnosť a vytrvalosť, rovnako ako aj vytrvalosť mladých ľudí.

„Hospodin znova, po tretí raz, zavolał na Samuela. Ten vstal, šiel k Elimu a povedal mu: Tu som, veď si ma volal. Vtedy Eli pochopil, že chlapca volal Hospodin. Eli povedal Samuelovi: Choď si ľahnúť, no ak by ťa zase volal, povedz: Hovor, Hospodin, tvoj služobník počúva. Samuel nato odišiel a ľahol si na svoje miesto.“ (1 Sam 3,8.9)

To, čo nasleduje, je úžasné.

„Hospodin prišiel, zastal si a zvolal ako predtým: Samuel, Samuel. Ten odpovedal: Hovor, tvoj služobník počúva.“ (1 Sam 3,10)

Je úžasné, že Boh, Stvoriteľ neba a zeme, nezostal len pri slovách. Boh naozaj zostúpil. Poctil Samuela svojou svätou prítomnosťou. A to preto, že jeden obyčajný malý chlapec bol ochotný počúvať. Od tej chvíle prestáva byť Samuel nazývaný mládencom.

Povolanie Samuela za vodcu, ktorý bude slúžiť, sa končí nasledujúcimi slovami:

*„Hospodin sa ďalej zjavoval v Šíle. Tam sa zjavoval Samuelovi vo svojom slove.“
„Samuelovo slovo sa týkalo celého Izraela.“ (1 Sam 3,21; 4,1)*

Príbeh o Samuelovi sa začal konštatovaním, že Boh sa vzdialil; končí sa slovami o tom, že sa rozhodol znovu zjavovať v Šíle. Príbeh sa začal smutnou zmienkou o tom, že Božie slovo bolo vzácne; končí sa tvrdením, že Boh obnovil svoje zjavenie. Pre národ nastala nová doba.

Mládenec Samuel sa stal novým vodcom; vodcom, akého nikto nečakal. Samuel sa nehodlal uspokojiť s tým, v akom stave sa nachádzal Boží ľud. Neodišiel, ale chopil sa svojej vízie o lepšej budúcnosti, vízie, ktorá sa zrodila z príbehu o jeho zázračnom narodení.

Svoju víziu odovzdal Bohu, najvyššiemu vodcovi.

Spoľahol sa na Boha, že ju uskutoční.

A Boh to urobil, pretože je verný.

Aj vy ste povolani na to, aby ste sa stali vodcami. Boh vás požehnal tým, že vám dal aspoň jeden duchovný dar ako základ pre vaše budúce vodcovstvo.

Ak si myslíte, že sa za vodcov nehodíte, vedzte, že Boh by vás rád použil pri budovaní a šírení svojho kráľovstva.

DEŇ 3

Debora - odvážna prorokyňa

ÚVOD A POZADIE

Započúvali ste sa niekedy do textov populárnych piesní v rádiu alebo televízii? Nemalá časť z nich sa o ženách nevyjadruje práve najkrajším spôsobom. V Biblii však nachádzame báseň, ktorá ženu veľmi vyvyšuje. Je zaznamenaná v knihe Príslovia, kapitola 31. Tento text sa začína otázkou: „Kto nájde ženu statočnú?“ Nieкто si možno pomyslí, že je to len ironická otázka. Keď však čítate ďalej, objavíte niečo úžasné. Táto kapitola ženu ospevuje, rozpráva o jej inteligencii, vernosti, pracovitosti, skromnosti, odvahe a zbožnosti. Hovorí, že takáto žena je cennejšia než perly.

Táto žena si osvojila správne princípy a riadi sa nimi. Nebojí sa výziev, ktoré so sebou prinášajú rôzne povinnosti. Svojmu mužovi je dobrou pomocníčkou. Text naznačuje, že takýchto statočných žien je poskromne. Mnohé, ktoré sa s nimi na prvý pohľad zdajú byť, také v skutočnosti nie sú.¹

Tisíce rokov predtým, než OSN vo svojich *Cieľoch udržateľného rozvoja* upozornila svet na to, že „rovnosť pohlaví nie je len základným ľudským právom, ale aj nutným základom pre svet, ktorý chce žiť v prosperite a mieri“², sa dochoval krásny príklad statočnej ženy na vedúcej pozícii. Napriek tomu, že na národnej alebo medzinárodnej úrovni sú ženy vo vedení skôr vzácnosťou (pomer je približne 1:5),³ v 12. storočí pred Kristom žila žena, ktorá viedla svoj národ. Dávno predtým, než sa postavenie ženy posunulo o niečo vyššie, žila žena povolaná Bohom na to, aby viedla jeho ľud. Biblickú definíciu rovnosti pohlaví nachádzame už v Prvej Mojžišovej knihe 1,26–28.

O jej ranom živote, rodičoch, pôvode alebo o tom, ako bola vychovávaná, nevieme v podstate nič. Nevieme, aké mala vzdelanie ani akým spôsobom rozvíjala svoje schopnosti a obdarovania. Nevieme ani to, koľko mala rokov, keď ju Boh povolal za vodkyňu svojho ľudu. Predpokladáme, že Božie povolanie prijala ako mladá žena. Keď totiž Izraelci porazili Kanaáncov, Písmo hovorí: „V krajine bol potom pokoj štyridsať rokov.“ (Sud 5,31) Židovskí historici zaznamenávajú,

1 Henry, M. (1994). Matthew Henry's commentary on the whole Bible: complete and unabridged in one volume (p. 1026). Peabody: Hendrickson.

2 United Nations, 2016, Sustainable Development Goals: 17 Goals to Transform Our World, un.org.

3 UN Women, 2016, Facts and figures: Leadership and political participation, Women in parliaments. August. <http://www.unwomen.org/en/what-we-do/leadership-and-political-participation/facts-and-figures#sthash.jcbGUhC0.dpuf>

že „Debora a Barák múdro spravovali národ a Židia žili štyridsať rokov v mieri.“⁴ Nevieme, či sa Debora už narodila s prorockým darom, alebo jej bol tento dar udelený neskôr.

Fakt je ten, že táto pozoruhodná žena bola manželkou, politickou vodkyňou, vojvodkyňou, poetkou, speváčkou i prorokyňou. Bola tiež najvyššou radkyňou svojho národa. Všetky svoje služobnosti vykonávala pod Božou autoritou. Jej meno znamená „včela“. Je to veľmi výstižné označenie pre niekoho, kto vykazoval inteligenciu, odvahu, eleganciu, neústupnosť, vernosť, silu, pokoru a asertivitu. Predovšetkým bola úplne odovzdaná Bohu a službe jemu.

Bibliisti a historici poznajú Deboru ako izraelskú sudkyňu, ktorá dovedla izraelské vojská k víťazstvu nad Kanaáncami. Niektorí špekulujú o tom, že bola pomenovaná po inej Debore – Rebekinej pestúnke, ktorá bola síce vtedy už dávno mŕtva, ale stále veľmi obdivovaná pre svoju vernosť a starostlivosť o iných. „Život Debory je nádhernou ilustráciou sily ženstva, ktorá môže pozitívne ovplyvniť spoločnosť.“⁵ Bola vzácnou ženou nielen vo svojej dobe, ale je aj dnes. To je možno dôvod, prečo Biblia o jej životnom príbehu podáva dve správy. Prvá je zapísaná v štvrtej kapitole knihy Sudcov, kde je jej príbeh podaný formou rozprávania. Druhý záznam nachádzame o kapitole ďalej. Ide o básnickú verziu v podobe piesne. Poďme sa pozrieť trochu bližšie aspoň na časť jej príbehu.

Prečítame si text z knihy Sudcov 4,4–8: „*V tom čase súdila v Izraeli prorokyňa Debora, Lappidótova žena. Sedávala pod Deborinou palmou na Efrajimskom pohorí medzi Rámou a Bételom a Izraeliti prichádzali k nej na súd. Ona poslala po Baráka, Abinoamovho syna, a zavolala ho z Kedeš-Naftali. Oznamila mu: Hospodin, Boh Izraela, ti prikazuje: Ihneď tiahni na vrch Tabór a vezmi so sebou desaťtisíc mužov spomedzi Naftaliovcov a Zebulúnovcov. Ja ti potom privediem k potoku Kišón Siseru, Jabínovho veliteľa, s jeho vozmi i vojskom a vydám ti ho do rúk. Barák jej odvetil: Ak pôjdeš so mnou, pôjdem i ja, no ak so mnou nepôjdeš, nepôjdem ani ja.*“

Debora, sudkyňa Izraela

Debora bola štvrtá v poradí izraelských sudcov (sudcovia spravovali národ predtým, než si Izraelci zvolili kráľa). Do úradu sudcu nastúpila v dobe, keď bol izraelský národ už dvadsať rokov utláčaný a zotročovaný kanaánskym kráľom Jabínom. (Sud 4,2.3) Bola to jediná sudkyňa, o ktorej je napísané, že riešila súdne spory. Termín „sudca“ odkazuje v tomto kontexte na niečo viac než sudcovský úrad, ako ho dnes poznáme. Termín sudca tu znamená líder, vodca. Jej pozícia bola ekvivalentom kombinácie prorokyne, premiérky, prezidentky a sudkyne.

4 Nissan Mindel, The Prophetess Deborah, (2654–2694), Published and copyrighted by Kehot Publication Society, Brooklyn, NY.

5 John L. Kachelman, Jr., 1999, Bible Topics in the Christian Library, Personalities of The Old Testament, Deborah – Israel's Holy Lady, Judges 4, 5.

To všetko sa zosobňovalo v jednej osobe. Debora bola bezpochyby silná žena. Jej sila pramenila z múdrosti, dôstojnosti a bázne, ktorú mala pred Bohom. Táto sila je opísaná jazykom, ktorý je paralelný s textom v Druhej Mojžišovej knihe 18,21, kde čítame o vlastnostiach dobrých sudcov. Sudca mal byť schopný, kvalifikovaný, pravdovravný a mal sa báť Boha.

Biblický komentár CASD naznačuje, že Debora súdila Izrael ako prorokyňa. Riešila v Izraeli problémy a rôzne sťažnosti. Deborino poslanie bolo nesmierne náročné. Svoje povinnosti musela plniť vo veľmi ťažkej dobe. Ale pretože sa spoliehala na Boha a jeho milosť, svoju úlohu zvládla. V jednom komentári sa uvádza: „Ľudia boli skrúsení a zdeptaní. Už dávno stratili akúkoľvek odvahu i nádej na vyslobodenie. Debora však nezostala len pri prorokovaní. Prebudila národ z letargie a zúfalstva. Bez náznaku strachu sa rozhodla ísť za cieľom – vyslobodiť Boží ľud. Prebudila v ľuďoch odhodlanie vyslobodiť sa zo žalostného otroctva a úpadku. Volala k Bohu o pomoc proti nepriateľovi. Deň čo deň sa snažila povzbudzovať tých, ktorí sa zhromaždili, aby si vypočuli slová Božej múdrosti. Poukazovala na istotu vyslobodenia od pohanských nepriateľov, ak zanechajú svoju pochabosť a obavy a zoradia sa do boja!“⁶

Predstavte si Deboru, ako sedí v tieni Deborinej palmy (porovnaj s „posvätným dubom plaču“, pod ktorým bola pochovaná iná Debora – Rebekina pestúnka z 1 Moj 35,8).⁷ Jej súdna sieň sa nachádzala medzi pahorkami efrajimského pohoria, medzi mestami Rámou a Bételom. Vial tu horúci vietor. Debora bola múdra žena. Každého pozdravila milým materinským úsmevom napriek tomu, že jej myseľ ťažili starosti. Mnohí sa domnievajú, že Debora nikdy neprivedla na svet dieťa. Napriek tomu sa stala pre všetkých v Izraeli matkou – duchovnou matkou. Ľudia k nej prichádzali po radu ako k milujúcej matke, a zároveň neoblomnej sudkyni. Očakávali, že im pomôže vyriešiť ich spory; prípadne, že odsúdi tých, ktorí sa dopúšťajú zločinov. Vedeli, že vo svojich súdoch je spravodlivá a nestranná, pretože jej múdrosť pochádza od Hospodina. Preto sa podvolili jej vláde.

Debora si uvedomovala, že v národe sa rozmáhajú problémy, ktoré sú omnoho horšie než bežné záležitosti, ktoré bola zvyknutá denne riešiť, napríklad spory o medze pozemkov, ceny obilia či nevyrovnané dlhy. Videla neustále sa zhoršujúce politické podmienky. Jej národ sa utápal v ťažkostiach. Z duchovného hľadiska boli Izraelci stratení. Výsledkom bolo, že ako národ sa stali korisťou svojich nepriateľov. V údoliach sa objavovali ozbrojené hordy Kanaáncov, ktoré trýznili izraelských roľníkov. Karavány obchodníkov sa začali tomuto regiónu vyhýbať. Kupci mali príliš veľký strach cestovať po hlavných cestách tejto oblasti. To malo pre Deborin ľud tragický dôsledok. Obchod predstavoval dôležitú časť

6 Herbert Lockyer, All the Men of the Bible/All the Women of the Bible Compilation, 2005, Grand Rapids, MI: Harper Collins Christian Pub.

7 Nichol, F. D. (Ed.). (1976). The Seventh-day Adventist Bible Commentary (Vol. 2, p. 330). Review and Herald Publishing Association.

národného príjmu. A čo bolo horšie: nastalo obdobie chaosu, ktorý volal po silnom vodcovi. Práve na toto Božie volanie po vodcovi, ktorý by dokázal vzdorovať tomuto devastujúcemu ohrozeniu a rozhodol sa ho odstrániť, odpovedala Debora, vďaka čomu sa tým v biblickej histórii zaradila na mimoriadne miesto. Stala sa vojvodkyňou.⁸

Niektorí si myslia, že ženy sa musia v živote rozhodnúť buď pre rodinu, alebo pre službu. Pozícia lídra je vraj výhradne pre mužov. Všetci, ktorí sú v službách Pána, musia mať vlastnosti Márie aj Marty. Biblia jasne hovorí, že ženy môžu byť čímkoľvek, ak ich na to povolá Boh. „Boh môže urobiť, čo uzná za vhodné. Ak chce pôsobiť na iných skrze nevojakov – teda skrze ženy, tak to urobí.“⁹

Debora – bojovníčka v Izraeli

Po Jozuovej smrti nastala doba duchovnej temnoty a chaosu. Izrael trpel pod nepriateľským útlakom Kanaánov a čelil národnému kolapsu. Pod Deboriným vedením činili pokánie a volali k Hospodinovi, aby ich zachránil. Boli pripravení postaviť sa na odpor. Ich snaha zvrhnúť utláčateľa sa vystupňovala do záverečného boja. Celý príbeh je veľmi farbisto a detailne opísaný v 5. kapitole knihy Sudcov, ktorá ukazuje, aké ťažkosti boli v Izraeli, kým povstala Debora „ako matka“. (Sud 5,7).¹⁰ V knihe Sudcov 4,4 je označená za prorokyňu. Ďalej sa o nej hovorí, že bola „ženou Lappidótovou“, čo ukazuje, že sa vydala za Lappidóta. Niektorí však prekladajú túto frázu ako „žena ostrá, ohnivá alebo smelá“.¹¹ To naznačuje, že Debora bola charizmatickou vodkyňou, nielen akýmsi „domestikovaným odvarom bojovníčky“.¹² Túto ohnivú a ostrú ženu môžeme pozorovať pri jej komunikácii s Barákom, generálom z Kedeš-Naftali.

Pod vedením Ducha Svätého Debora nariadila Barákovi zvoliť a vyzbrojiť armádu a ísť do vojny. Barákova odpoveď (Sud 4,6.14) ukazuje, že na jej žiadosť bez váhania zareagoval. Debore veril a rešpektoval ju. Boli tu však ďalšie faktory, ktoré skúšali jeho vieru. Barák bol skúsený a statočný vodca. Vedel odhadnúť, v akom stave sa ľud nachádza. Práve to otriaslo jeho odvahou. Izraelci neboli zorganizovaní ani vyzbrojení ako vojenský útvar. Nemali schopnosti, odvalu ani

8 Curry, Andrew. (2008) US News January 25, As a Military Leader, Deborah is a Rare Biblical Character, Facing down ,900 chariots of iron'.

9 Curry, Andrew. (2008) US News January 25, As a Military Leader, Deborah is a Rare Biblical Character, Facing down ,900 chariots of iron'.

10 Frymer-Kensky, Tikva. „Deborah: Bible.“ Jewish Women: A Comprehensive Historical Encyclopedia. 20 March 2009. Jewish Women's Archive. (Viewed on February 7, 2017) <<https://jwa.org/encyclopedia/article/deborah-bible>>.

11 Meyers, C. (2000). Deborah. In D. N. Freedman, A. C. Myers, & A. B. Beck (Eds.), Eerdmans dictionary of the Bible (pp. 331–332). Grand Rapids, MI: W.B. Eerdmans.

12 Susan Ackerman, Warrior, Dancer, Seductress, Queen: Women in Judges and Biblical Israel (The Anchor Yale Bible Reference Library) November 10, 1998.

nádej, akú potrebovali, aby mohli čeliť takému silnému a dobre vyzbrojenému nepriateľovi, akým boli Kanaánci. V skutočnosti boli vystrašení, možno až príliš zbadačení na to, aby sa dokázali vzchopiť a ísť bojovať. A Debora povie, že majú bojovať za vyslobodenie, ktoré im Boh dal.

Barák bezpochyby veril, že Boh si ho vybral, aby viedol Izraelcov do boja za vyslobodenie. Neprekvapilo ho to. Bol si istý, že Boh pôjde do boja s ním. Ba čo viac, že Boh sám porazí nepriateľa. Napriek tomu sa Barák začal správať bojzlivivo a skepticky. Deborino posolstvo prijal ako Božie slovo. Neváhal ani sa nestrachoval. Barák však neveril svojim krajanom. Nemal prakticky žiadnu dôveru v to, že Izrael je schopný vzchopiť sa do boja. Ešte menšiu dôveru mal v ich schopnosť poraziť silnú kanaánsku armádu.

Barák sa obáva, že aj keby tieto prekážky prekonali, ľud by ho neposlúchal. Všimol si však, že ľud verí Debore a jej prorocktvu o víťazstve. A tak sa Barák spoľahol na túto ženu – na jej silu, nádej a odhodlanie. Vyhlásil, že do boja pôjde pod podmienkou, že ona pôjde s ním. Ak nepôjde Debora, nepôjde ani on.

Barák vo viere zhromaždil armádu, ktorá mala približne desiatitisíc mužov. Doviedol ju k hore Tábor, ako mu Boh prikázal. Pri pohľade na Kanaáncov, rozptýlených po celom údolí a vybavených najmodernejšou technikou, dostali jeho jednotky strach. Izraelci zaujali v horách svoju pozíciu a vyčkávali na povel na útok. S uistením, ktoré mu Debora dala, viedol Barák svoju armádu do boja dolu údolím. Skončilo sa to tak, ako Debora predpovedala. Boh bojoval za Izrael, vďaka čomu premohli silnejšieho nepriateľa. (The Signs of the Times, 16. júna 1881)¹³

Barák potreboval prorocké vedenie Debory. Potreboval uistenie o jej osobnom presvedčení. Dokonca potreboval, aby mu povedala, kedy má začať útok. (Sud 5,14) Ona mu to všetko poskytla. Uistila ho aj o víťazstve. Jemu to však nestačilo. Nič nechcel nechať na náhodu. Potreboval Deborinu prítomnosť priamo v boji. Fráza „tiahnuť do boja“ (použitá v Sud 15,10 a 18,9) naznačuje, že Debora sa fyzicky na boji zúčastnila po boku Baráka. Nesklamala ho.

Deborina odvaha pomohla Barákovi poraziť nepriateľa. „Keby sa zdráhala uposlúchnuť Božiu vôľu, národ by zostal ďalej utláčaný. Keby nebola príkladom dôvery a plnej poslušnosti, Izrael by nebol taký požehnaný.“¹⁴ V boji tvorili skvelý pár. „Barák, ktorého meno znamená ‚blesk‘, a Debora, ktorej meno znamená ‚včela‘, pracovali spolu ako jeden tím. Ich oddiely zaútočili ako blesk a bodali ako včely!“¹⁵ Barák a Debora zvíťazili.

13 Whiteová, Ellen G. (1985). Reflecting Christ (p. 329). Review and Herald Publishing Association.

14 John L. Kachelman, Jr., 1999, Bible Topics in the Christian Library, Personalities of The Old Testament, Deborah – Israel's Holy Lady, Judges 4, 5.

15 Dybdahl, J. L. (Ed.). (2010). Andrews Study Bible Notes (p. 301). Berrien Springs, MI: Andrews University Press.

ZHRNUTIE

Debora prijala povolanie matky, prorokyne, sudkyne aj bojovníčky. Vnímali ju a rešpektovali ako múdru, rozhodnú, inšpiratívnu a odvážnu ženu. Svoju dôveru vložila v Božie slovo a jeho zaslúbenia. S istotou môžeme povedať, že to bola Bohom povolaná žena. Prišla do Izraela v pravý čas.

Aj dnes cirkev potrebuje ženy ako Debora, ktoré reagujú na Božie povolanie. Jej život je nádhernou ilustráciou toho, ako pozitívne môže žena ovplyvniť spoločnosť. Debora je pravým príkladom cnostnej ženy. Bola silná, rázna a mala mnoho ďalších skvelých kvalít. Tridsiata prvá kapitola knihy Prísloví nám zanecháva model ženskosti podľa Božích predstáv. Debora tento model naplnila.

Ženy majú nezastupiteľnú úlohu v cirkvi aj vo svete. V nemalej miere môžu dopomôcť k tomu, aby cirkev a rôzne spoločenstvá splnili svoje poslanie. Boh povoláva všetky ženy na hlásanie evanjelia, niektoré špecificky na vodcovstvo. Ženy sú veľmi potrebné, ak chceme prekonať súčasné krízy. (Sud 4,14)¹⁶ Od každého, kto prijíma Božie požehnanie, sa očakáva, že sa zapojí do služby. Každý musí využiť všetky svoje dary, aby bolo Božie meno oslávené a aby sa Božie kráľovstvo ešte viac priblížilo.

Výzva slúžiť

Debora – včela – neustále vyhľadávala krásu a snažila sa „osladiť medom“ svoj svet – medzinárodné záležitosti, občianske záujmy, rodinnú dynamiku a okolnosti svojho života. Ale vedela aj bodnúť, keď to bolo potrebné. „Veda potvrdzuje dávne presvedčenie, že včely sa v rámci živočíšnej ríše radia medzi tvory s najvyššou inteligenciou.“¹⁷ Ellen Whiteová napísala: „Naše sestry nie sú príliš ochotné prijať úlohy, ktoré vyžadujú dôkladné zvažovanie. No práve to potrebujú, aby sa prehĺbila ich kresťanská skúsenosť.“¹⁸

Okolnosti života často odrádzajú ženy od toho, aby reagovali na Božie povolanie do služby. Nechávajú sa premôcť povinnosťami, ktoré so sebou prináša život. Alebo ich odrádza znevažovanie žien v spoločnosti, či dokonca v cirkvi na základe tradície. Ellen Whiteová ich povzbudzuje slovami: „Sestry, nechajte vo svojej bdelej misijnej činnosti.“¹⁹

16 John L. Kachelman, Jr., 1999, Bible Topics in the Christian Library, Personalities of The Old Testament, Deborah – Israel's Holy Lady, Judges 4, 5.

17 Herbert Lockyer, All the Men of the Bible/All the Women of the Bible Compilation, 2005, Grand Rapids, MI: Harper Collins Christian Pub.

18 Ellen G. Whiteová, The Review and Herald, December 12, 1878. – {ChS 29.1.

19 Ellen G. Whiteová, The Review and Herald, June 10, 1880. – {ChS 29.2.

„Keď ženy v tejto kritickej dobe zaujmú svoje miesto, Boh bude prostredníctvom nich pôsobiť. Ak majú zmysel pre povinnosť a pracujú pod pôsobením Ducha Božieho, získajú rozvážnosť, ktorú v tomto čase potrebujú. Spasiteľ ožiari tieto obetavé ženy svetlom svojej tváre. To im dodá silu, ktorá prevýši silu mužov.“²⁰

„Boh hľadá ženy, ktoré berú Božie dielo vážne, ženy, ktoré sú prezieravé, srdečné, nežné a zásadové. Hľadá ženy, ktoré sú vytrvalé, ženy, ktoré svoju myseľ neupriamujú na seba a svoje pohodlie, ale na Krista...“²¹

Verne plňte svoje povinnosti. Pracujte opravdivo. Pamätajte, že Kristus je vám po boku. Je to On, ktorý plánuje, navrhuje a pracuje vo váš prospech. Boh vás môže zahrnúť svojou milosťou a priazňou, aby ste mali dostatok všetkého, čo potrebujete, a mohli prinášať hojné ovocie v každom dobrom skutku. Ak zotrívate v úzkom spojení s Bohom, budete ochotní obetovať čokoľvek, aby mohli hynúci získať večný život.“²²

Lukáš nám pripomína: „*V posledných dňoch, hovorí Boh, vylejem svojho Ducha na každé telo. Vaši synovia a vaše dcéry budú prorokovať, vaši mladíci budú mať videnia a vašim starcom sa budú snívať sny. V tých dňoch vylejem svojho Ducha aj na svojich služobníkoch a svoje služobnice a budú prorokovať.*“ (Sk 2,17.18) Tieto slová sú adresované aj vám. Zaslúbenie o Duchu Svätom patrí všetkým. Všetci mladí, či už muži alebo ženy, budú a majú prorokovať! Môže byť niečo vzrušujúcejšie? V týchto posledných dňoch Boh vyleje svojho Ducha na každého, bez ohľadu na pohlavie, vek alebo spoločenský status. Otázkou je, či ho prijmete. Prijmete Božie povolanie do služby? (Prípadne do kazateľskej služby?) Boh má pripravenú úlohu špeciálne pre vás. Každého obdaroval potrebnými schopnosťami. Prijmete dnes svoje povolanie?

Diskusné otázky

1. Ako rozpoznať svoje duchovné dary?
2. Prečo Bohu záleží na tom, ako sa v živote rozhodnete, aký životný štýl či kariéru si zvolíte?
3. Ako zistiť, na čo nás Boh povoláva?
4. Akým spôsobom sa čo najlepšie zblížiť s danou pozíciou?
5. Robí Boh stále zázraky v živote jednotlivcov či skupín?

20 Ellen G. Whiteová, Testimonies for the Church 9:128, 129. – {ChS 27.2.

21 Ellen G. Whiteová, Testimonies for the Church 6:118. – {ChS 27.3.

22 Ellen G. Whiteová (1940). Counsels on Stewardship (p. 49). Review and Herald Publishing Association.

DEŇ 4

Jošafát - kráľ, ktorý sa raduje

„Jošafát sa preľakol, dopytoval sa Hospodina a po celom Judsku vyhlásil pôst.“
(2 Kron 20,3)

Dnešná spoločnosť si cení skúsených lídrov. Ako kresťania máme tú výhodu, že môžeme čerpať zo skúseností zaznamenaných v Biblii. Príkladom nám môžu byť nielen kňazi a proroci, ktorí viedli ľud v duchovnej oblasti, ale aj kráľi, ktorí ovplyvňovali smerovanie a prosperitu národa.

Jošafát bol judský kráľ. V hebrejskej kultúre malo meno zvláštny význam. Rodičia dávali svojim deťom mená v nádeji, že význam svojho mena zosobnia. Meno Jošafát je spojením dvoch hebrejských slov: *Jó* (skrátenejší tvar od slova JHVH) a *šafat* (kraľuje). Jeho meno teda znamená: Hospodin kraľuje. Od tohto dieťaťa sa teda očakávalo, že dovoľí, aby Boh vládol v jeho živote.

Jošafátov príbeh zaznamenaný v Druhej knihe kroník 20,1–30 nám chce ukázať, ako by mali vodcovia čeliť strachu – v kritickej chvíli majú hľadať Hospodina.

Bohabojný vodca

Pozrime sa na Jošafáta ako lídra a kráľa. V 2 Kron 17 sa dozvedáme, že po svojom zvolení za kráľa vyslal vybraných správcov a levitov, aby učili ľud Boží zákon. Dôsledkom bolo to, že na okolité kráľovstvá doľahol strach z Hospodina. Neodvážili sa Jošafátovi vyhlásiť vojnu. Niektoré kráľovstvá mu platili daň v podobe striebra alebo domácich zvierat. A tak Jošafát upevňuje svoju moc. Jeho pôsobenie je citelné v celej krajine. Bázeň pred Bohom má veľký vplyv. Jošafát od nikoho nevyžadoval rešpekt. Napriek tomu mu ho ostatné národy prejavovali. Pozorovali totiž jeho vládu, v ktorej sa odrážala Božia vláda a jeho vedenie.

Kráľ si uvedomoval, že nad ním je väčšie kráľovstvo a moc, ktoré prevyšujú jeho trón, a že všetci kráľi a vládcovia by sa mali pokloniť Bohu. Byť kráľom a zároveň si uvedomovať, že Boh je väčší vládca, môžeme nazvať skutočnou múdrosťou. Jošafát bol bohabojný a plný viery. Svoju moc používal pre dobro iných, nie na zistné ciele. Dovolil Bohu, aby vládol v jeho živote. Boh ho odmenil tým, že jeho ľud zmýšľal rovnako. Keď ho Achab vyzval, aby sa pridal k vojnovej výprave proti Ráme v Gileáde, výslovne žiadal: „Pýtaj sa ešte dnes na slovo Hospodinovo.“ Jošafát vedel, že úspech závisí od Hospodina. V tejto situácii však Jošafát Hospodina neposlúchol. Vedel, aká je Božia vôľa, ale jeho pýcha mu nedovolila odrieknuť sľúbenú pomoc. Nachádzame v tom veľmi dôležité poučenie: Slovu Božiemu by sme mali zostať verní, aj keby to malo nás osobne niečo stáť. Správny líder by mal byť vždy ochotný vzdať sa svojej pýchy a svojich názorov

a podriaďiť ich Božej múdrosti. Nemali by sme dovoliť, aby nás očakávanie iných (dokonca aj tie, čo sme sami podporili) viedli k rozhodnutiam, ktoré budú v rozpore s Božím slovom.

Jošafát sa rozhodol, že v kritických okamihoch sa podriadi Bohu. „Poslušnosť Božiemu zákonu býva vždy požehnaná. Plnenie Božích požiadaviek sprevádza moc, ktorá prináša pokoj a dobrú vôľu medzi ľuďmi. Keby každý človek prijal učenie Božieho slova a podriadiť mu myseľ i srdce, nebolo by miesta pre tie zlá, ktoré sa teraz rozmáhajú v medziľudských ako aj v medzinárodných vzťahoch. Z každej domácnosti by sa širil vplyv, ktorý by ľuďom posilnil duchovný zrak a zvýšil ich mravnú silu, čo by priaznivo ovplyvnilo rozmach národov i jednotlivcov.“ (Proroci a králi, str. 103)

Vodca, ktorý sa modlí

„Neskôr Jošafáta napadli Moábčania, Ammónčania a s nimi niektorí Meunci. Jošafát dostal hlásenie: Mohutný dav spoza mora a zo Sýrie sa valí proti tebe a je už v Chacecón-Tamáre, teda v Én-Gedi. Jošafát sa preľakol, dopytoval sa Hospodina a po celom Judsku vyhlásil pôst. Vtedy sa zhromaždili Júdovci, aby hľadali pomoc u Hospodina. I zo všetkých judských miest ho prišli vzývať.“ (2 Kron 20,1–4)

Jedného dňa sa stalo, že vojská Moábcov a Ammóncov vytiahli proti Jošafátovi. Ako bolo jeho zvykom, obrátil sa na Hospodina. Vedel, kde hľadať pomoc. Kráľ zvolal všetkých obyvateľov Judska do chrámu na modlitby. Po celej krajine dal vyhlásiť pôst. Ľudia poslúchli, pretože zmýšľali rovnako ako on. Poznali moc a význam pôstu. Bol to naozaj zvláštny kráľ! Namiesto toho, aby vymýšľal diplomatickú vojenskú stratégiu, volá ľudí do Božieho domu, aby hľadali Hospodina. Mohol sa rozhodnúť, že sa bude postiť sám. Ale on vyhlásil pôst pre všetkých. Všetci spolu zdieľali obavy o osud národa, nielen kráľ. Spoločná snaha prináša pozitívne výsledky a dobrý pocit.

Na spomínanom príbehu je iróniou to, že keď Izraelci vyšli z Egypta, Boh im nedovolil zaútočiť na Ammóncov a Moábcov. Teraz sa spojenci zmenili na nepriateľov! Veci sa môžu v okamihu zmeniť. Problémy prichádzajú znenazdania. Keď sa objavia, vodca, ktorý mal Boha vždy na prvom mieste, sa nebude strachovať, ale začne sa modliť. Jošafát predniesol pred svojím ľuďom túto modlitbu: *„Ako sa nám len odplácajú! Prišli nás vyhnať z tvojho vlastníctva, ktoré si nám prideliš. Bože náš, či ich nebudeš súdiť? Veď my sami nevládzeme vzdorovať tomuto úžasnému davu, ktorý tiahne proti nám, ani nevieme, čo si počať, k tebe upierame svoj zrak.“* (2 Kron 20,11.12)

Máme Boha, ktorý počuje naše modlitby. Boh nás vyzýva: *„Volaj ku mne a odpoviem ti, oznámim ti veľké a neprístupné veci, ktoré nepoznáš.“* (Jer 33,3) Ten istý Boh hovorí: *„Proste a dostanete, hľadajte a nájdete, klopte a otvorí sa vám.“* (Mat 7,7) *„Prestaňte! Uznajte, že ja som Boh!“* (Žalm 46,11) *„Pozri, ruka Hospodina nie je taká krátka, aby nemohla zachraňovať, a jeho ucho nie je také nedoslýchavé,*

žeby nepočulo.“ (Iz 59,1) Pristupujme k Božiemu trónu s dôverou, lebo je napísané: „Prv ako budú volať, ja odpoviem, dokiaľ budú hovoriť, budem počúvať.“ (Iz 65,24)

„Náš nebeský Otec čaká, aby nám mohol udeliť plnosť svojho požehnanja. Prednostne smieme piť plnými dúškami zo zdroja bezmedznej lásky. Je napodiv, ako málo sa modlíme! Boh je pripravený a ochotný vypočuť úprimnú modlitbu aj toho najslabšieho zo svojich detí, a predsa, ako váhavo prichádzame k Bohu so svojimi potrebami!“ (Cesta ku Kristovi, str. 63)

Vodca, ktorý verí

Boh vypočul modlitbu kráľa Jošafáta a jeho ľudu. Božia odpoveď prišla prostredníctvom Jachaziéla: „Dobre počúvajte všetci Júdovci, obyvatelia Jeruzalema i kráľ Jošafát! Tak vám vraví Hospodin: Nebojte sa a nedeste sa tohto mohutného davu. Nebude to boj váš, ale Boží... V tomto prípade nemusíte bojovať. Rozostavte sa a zostaňte stáť. Uvidíte, ako vás Hospodin zachráni. Júdovci a Jeruzalemcovia, nebojte sa a nedeste sa! Zajtra vyrazíte proti nim a Hospodin bude s vami.“ (2 Kron 20,15.17)

Jošafát padol k zemi a klaňal sa Hospodinovi. Uveril prorokovým slovám. Prijal víťazstvo ešte pred bojom. Veriť znamená prijať budúce výsledky už v prítomnosti. Dôkazom toho, v čo dúfal, bolo Božie slovo. Jošafát prijal Božie slovo tak, ako ho počul. Vodcovia majú neraz pokušenie hľadať racionálne vysvetlenia a uplatňovať logické pravidlá, pretože tí, ktorí ich nasledujú, vyžadujú hmatateľné dôkazy. Na druhej strane, Boh nečaká slepú vieru. Rozum a logika majú svoje miesto, ale nikdy nesmú mať väčšiu váhu než Božie slovo. Boží vodcovia totiž vedia, že „niektorá cesta sa človeku zdá správna, nakoniec však vedie k smrti“. (Prísl 16,25)

V dňoch Jošafáta bolo vojsko zoradené takto:

1. pechota – pešie vojsko
2. kavaléria – jazdectvo
3. vojenský veliteľia
4. kráľ

Pechota šla vždy v prednej línii. Za nimi šla jazda a potom nasledovali veliteľia. Kráľ bol vždy vzadu, aby bol chránený. Jošafát veril Božiemu slovu celým svojím srdcom a celou svojou myslou. Z ľudu vybral spevákov. Nebolo potrebné vytvárať žiadnu armádu, pretože Boh vyhlásil, že obyvatelia Judska nebudú musieť bojovať. Tento boj patrí jemu, Hospodinovi. A tak proti nepriateľovi vyšiel kráľ a zbor spevákov. Nebolo ťažké presvedčiť ľud o tejto stratégii. Veď sami počuli Božie slovo a videli kráľa, ako s vierou koná. Pre úspech však bolo podstatné, že veril aj ľud. Nedržali v rukách meče a kopije, ale spievali a chválili

Hospodina. Volali: „*Chválu vzdajte Hospodinovi, jeho milosrdenstvo je večné.*“ Opäť sa potvrdilo, že „*zbrane nášho boja nie sú telesné, ale od Boha majú moc zboriť hradby.*“ (2 Kor 10,4) A tak sa obyvatelia Judska so spevom chvál blížili k svojim nepriateľom. Tých to tak zmiatlo, že sa medzi sebou začali zabíjať. Áno, Hospodin sa prejavil a ukázal, že je svojmu slovu verný: „*V tomto prípade nemusíte bojovať.*“

Niekedy idú vodcovia do boja vo vlastnej sile a múdrosti, a neskončí sa to dobre. Vodca by mal dovoliť Bohu, aby riešil veci podľa svojej vôle, aj keby to mal urobiť neobvyklým a nepopulárnym spôsobom. Kto ide do vojny bez kopije alebo meča? Kto ide do vojny s chválou a spevom, ktorým uctieva Boha? Vodca, ktorého sa dotkol Boží Duch. Nasledovníci, ktorí tiahnu v Božom Duchu. Na vodcoch spočíva najväčšia zodpovednosť, ale aj nasledovníci plnia svoju úlohu. Vodca to má jednoduchšie, keď nasledovníci spolupracujú s Božím Duchom.

„Kresťana v živote často sužujú rôzne nebezpečenstvá. Zdá sa mu ťažké splniť zverenú úlohu. Vo svojej mysli vidí blížiacu sa skazu, ktorá zanecháva otroctvo a smrť. Boh však jasne hovorí: Chod' vpred! Uposlúchnime tento príkaz, aj keď náš zrak nemôže preniknúť tmou. Prekážky, ktoré nám bránia v pokroku, nikdy nezmiznú pred neistým a váhavým duchom. Tí, ktorí nechcú poslúchnuť, kým nezmiznú všetky pochybnosti a nebude odstránené i to najmenšie riziko porážky, nikdy poslúchať nezačnú. Viera hľadá cez prekážky a snaží sa chytiť toho Neviditeľného a Všemocného. Preto nemôže byť zmarená. Veriť znamená chytiť sa Kristovej ruky v každej naliehavej situácii.“ (Gospel Workers, str. 262)

Vodca, ktorý chválil Boha

Jošafát a jeho ľud zvíťazili. Korisť, ktorú pozbierali, bola taká obrovská, že ju zhromažďovali celé tri dni. Aj tak nepozbierali všetko. (2 Kron 20,25.26) V doline Beracha (čo znamená dobrorečenie, požehnanie) zvolal Jošafát Judejcov na ďalšie zhromaždenie. Tentoraz preto, aby dobrorečili Hospodinovi menu. Boh žehná svojim deťom, ak sú mu verné. Ľudia plní viery sú aj verní. Takíto ľudia prijímajú Božie požehnanie vďačne a zodpovedne. Čím viac Bohu veríme a chválime ho za jeho činy, tým viac si budeme uvedomovať jeho pomoc a tým menej sa budeme cítiť dôležití ako jednotlivci. Je veľmi dôležité, aby líder vzdával Bohu chválu za svoj úspech a víťazstvo. Uchráni ho to pred stratou pokory. Ak svoje ego a moc vystavuje na obdiv, vždy to vedie k nezhodám a svárom. Ak však vyvyšuje Hospodina, vzbudzuje to vieru v Boží moc a dôveru medzi všetkými, ktorí sú pri takomto uctievaní prítomní.

Záver

„Silou Júdejcov bol v tejto tiesnivej chvíli Boh a on je silou svojho ľudu aj dnes. Nemáme sa spoliehať na vodcov ľudu, ani Boha nahrádzať človekom. Nesmie-
me strácať zo zreteľa ľudskú omylnosť a nedokonalosť. Musíme však pamätať,
že našou pevnosťou a útočiskom je ten, ktorý má všetku moc. V každej tiesnivej
situácii máme myslieť na to, že boj je Boží. Božie zdroje sú bezmedzné a zdan-
livo nemožné sa zmení na ešte slávnejšie víťazstvo.“ (Proroci a králi, str. 107)

Vodca uctieva Boha – uctievať ho tiež!

Vodca sa modlí – modlite sa tiež!

Vodca sa drží viery – verte aj vy!

Vodca chváli Boha – chváľte Boha aj vy!

Diskusné otázky

1. Čo by mali podľa Jošafáta robiť verní Boží služobníci, keď sa ocitnú v nebezpečnej situácii? (2 Kron 20,12; Žalm 25,15; 62,1)
2. Prečítajte si uvedené verše. Prečo Boh prikázal, aby do predných línií postavili spevákov?
„Včasráno vstali a vyrazili na Tekóanskú púšť. Pri ich odchode si Jošafát zastal a zvolal: Počúvajte ma Júdovci, a obyvatelia Jeruzalema! Verte v Hospodina, svojho Boha, a obstojíte! Verte jeho prorokom a šťastne sa vám povedie. Keď sa poradil s ľuďom, ustanovil Hospodinových spevákov, ktorí mu v posvätnnej nádhere mali spievať chvály. Mali ísť pred ozbrojencami a prevolávať: Ďakujte Hospodinovi, lebo naveky trvá jeho milosť! Len čo začali jasať a chválorečiť, nastražil Hospodin zálohy proti Ammónčanom, Moábčanom a obyvateľom seírskeho pohoria, ktorí napadli Judsko, takže utrpeli porážku. Ammónčania a Moábčania sa totiž postavili proti obyvateľom seírskeho pohoria, aby ich zničili použitím hubiacej kľiatby.“
(2 Kron 20,20–23)
3. Ako Boh komunikuje s ľuďmi dnes? Ešte stále používa prorokov?
4. Čo by sme mali robiť, keď cítime neistotu v otázke Božích zaslúbení, alebo sme dokonca v pokušení urobiť niečo v rozpore s Božím slovom?
5. Čo by sa stalo, keby sme napodobňovali levitov, priekopníkov a misionárov našej cirkvi?

6. Čo pre vás znamená text 2 Kron 20,20? Ako toto zaslúbenie ovplyvňuje váš život a každodenné rozhodovanie?

„Nato povstali leviti z Kohátovcov a Korachovcov, aby prenikavým hlasom chválili Hospodina, Boha Izraela. Včasráno vstali a vyrazili na Tekóanskú púšť. Pri ich odchode si Jošafát zastal a zvolal: Počúvajte ma Júdovci, a obyvatelia Jeruzalema! Verte v Hospodina, svojho Boha, a obstoňte! Verte jeho prorokom a šťastne sa vám povedie. Keď sa poradil s ľuďom, ustanovil Hospodinových spevákov, ktorí mu v posvätnnej nádhere mali spievať chvály. Mali ísť pred ozbrojencami a prevolávať: Ďakujte Hospodinovi, lebo naveky trvá jeho milosť!“ (2 Kron 20,19–21)

DEŇ 5

Povolaný od pluhu

ÚVOD

Boží ľud vždy potreboval dobrého vodcu. Z dejín vieme, že toto poslanie je nenahraditeľné. Správny vodca inšpiruje a ovplyvňuje životy iných tak, aby boli pripravení kladne zareagovať na Božiu výzvu a prijať svoje poslanie.

V živote som bol ovplyvnený mnohými ľuďmi, ktorých som považoval za dôležitých. Pozoroval som svojich rodičov, učiteľov, kazateľov, starších, priateľov, kolegov a tým som rástol. Títo ľudia ma inšpirovali, pomáhali mi, učili ma a povzbudzovali, aby som sa stal takým človekom, akým si ma Boh praje mať. Určite to platí aj vo vašom prípade.

Z dejín vieme, že v každej generácii viedli cirkev schopní, dôveryhodní a vzácní ľudia. Ich štafetu musia prevziať ďalší. Boh si stále vychováva nových vodcov.

Ellen G. Whiteová napísala: „Pán hľadá úprimných, oddaných a sebaobetavých mladých mužov a ženy, ktorí pôjdu do prvej línie a prinesú svetu Božiu zvesť.“ (Mnoho rúk, jedno poslanie, str. 62) Spomínate si na príbeh o Elizeovi? „Elizeus musel opustiť pluh, aby mohol splniť Božiu výzvu.“ (tamtiež, str. 58) Dnes sa spolu pozrieme na jeho skúsenosť. Objavíme tri dôležité kroky v procese rekvalifikácie od práce za pluhom k duchovnému vodcovstvu.

I. Prejavte túžbu byť vodcami, uctievať Boha a verne plniť všetko, čím vás Boh poverí.

V Prvej knihe kráľov 19,19–21 čítame zaujímavý text. Eliáš má pomazať Elizea za proroka namiesto seba. „Keď odtiaľ odišiel, stretol Šafátovho syna Elizea. Práve oral. Pred sebou mal dvanásť záprahov a sám bol za dvanástym. Eliáš prechádzal popri ňom a hodil naňho svoj plášť. Elizeus zanechal dobytok, rozbehol sa za Eliášom a povedal: Dovoľ mi, prosím, pobožkať otca i matku. Potom prídem za tebou. Odvetil mu: Choď, ale sa vráť! Veď čo mám s tebou robiť? Nato sa vzdialil, vzal pár volov a obetoval ich. Na riade, ktorý ostal, uvaril mäso, rozdal ľudu a tí jedli. Potom vstal, nasledoval Eliáša a posluhoval mu.“

Do tejto chvíle pracoval Elizeus v anonymite. Bol to neznámy farmár, ktorý nasledoval Boha a bol mu verný. Bol jedným zo siedmich tisícok verných, na ktorých Boh upozornil Eliáša. Elizeus bol ochotný urobiť všetko, čo od neho Boh žiadal. Ellen Whiteová napísala: „Keď Eliáš na Boží príkaz hľadal svojho ná-

stupcu, šiel okolo poľa, kde práve oral Elizeus. Prorok prehodil cez plecia tohto mladého muža posväcujúci plášť. Šáfatova rodina počas hladomoru spoznala Eliášovo poslanie a dielo. Teraz Duch Boží osvietil Elizea a on pochopil význam prorokovho činu. Ten mu bol znamením Božieho povolania za Eliášovho nástupcu.“ (Proroci a králi, str. 117)

Elizeus dal jasne najavo, že je pripravený prijať plášť služby. Okamžite pustil pluh a prestal orať pole. Zabil voly, z jarma založil obetný oheň a uvaril mäso, ktoré rozdal ľudu. Potom vyhľadal Eliáša a posluhoval mu. Tým všetkým Elizeus ukázal, ako veľmi si prial mať Eliášov plášť.

Boh, ktorý viedol Eliáša, aby pripravoval Elizea na úlohu viesť národ, povoláva aj dnes skúsených lídrov na to, aby sa stali učiteľmi. Nastal totiž čas, keď má štafeta zmeniť svojho majiteľa. Boh je pripravený povolať nových vodcov. Drahí mladí ľudia, patríte medzi nich aj vy? Ako sa u vás prejaví ochota prijať plášť a štafetu?

2. Na „vodcovský plášť“ čakajte trpezlivo a vytrvalo.

Keď chceme „nechať pluh“ a vziať si „vodcovský plášť“, musíme pamätať na to, že Boh má pre každého svoj čas. Na okamih, keď má nastať táto výmena, musíme trpezlivo čakať. Boží zámer funguje len s Božím načasovaním.

Eliáš bol rád, keď nastal čas odovzdať štafetu služby ďalej. Elizeus, ktorý Eliášovi dlho oddane slúžil, bol naopak ochotný túto štafetu prevziať. Ellen Whiteová píše, že „Elizeus bol povolaný za proroka, keď s čeladníkmi svojho otca zorával pole. Robil to, čo dobre ovládal. Mal spoľahlivé vodcovské schopnosti, ale aj pokoru a ochotu slúžiť. Ako bol tichý a vlúdny, tak vedel byť aj činorodý a rázny. Bol čestný a spravodlivý, miloval Boha a v bázni ho ctil. V každodennej práci získal zdatnosť, cielavedomosť a ušľachtilosť; rástol v milosti a v poznání. Spoluprácou s otcom v domácom prostredí sa učil spolupracovať s Bohom.“ (Proroci a králi, str. 116)

Na službe nie je nič ponižujúce. Kto slúži, učí sa zriekať svojich prianí a možnosti rozhodovania. Aj na splnenie drobných povinností musí vynaložiť maximum. Dobře vykonané maličkosti, ktoré život prináša, vám pomôžu vybrúsiť charakter a povahu, aby ste dosiahli vyššie a odvážnejšie veci. Keď sa Elizeus rozhodol prijať Božie povolanie, „vstal, nasledoval Eliáša a posluhoval mu“. (1 Kráľ 19,21) Biblia zaznamenáva, že nejaký čas po tom, čo bol Eliáš vzatý do neba, Jošafát sa spýtal Jórama, Achabovho syna: „*Nie je tu nejaký Hospodínov prorok, prostredníctvom ktorého by sme si vyžiadali radu Hospodina? Jeden zo služobníkov izraelského kráľa odvetil: Je tu Šáfátov syn Elizeus, ktorý bol učeníkom Eliáša.*“ (2 Kráľ 3,11) Od Elizea sa možno vyžadovalo plniť najpodradnejšie úlohy. On ich však konal veľmi svedomito. Všetkým, čo robil, sa snažil ctíť svojho Boha. Pracoval spolu s Eliášom a tým sa pripravoval na svoje poslanie. Trpezlivo čakal na čas, keď ho Boh povolá na významnejšiu úlohu.

Koľko času ubehlo medzi tým, keď Eliáš povolal Elizea od pluhu (1 Král 19) a keď Elizeus zdedil Eliášov plášť (2 Král 8)? Nevieme presne. Ale nech toto obdobie trvalo akokoľvek dlho, vieme, že Elizeus trpezlivo čakal na čas, ktorý Boh určil na to, aby po Eliášovi prevzal prorocký úrad. Elizeus verne čakal na Božie povolanie a rovnako verne vykonával svoje povinnosti ako Eliášov sluha. Nenechal sa zastaviť prekážkami ani odlákať od svojej úlohy. Verným plnením maličkostí deň čo deň nasledoval Eliáša, lial vodu na jeho ruky a učil sa slúžiť. Tak sa naučil, ako viesť a učiť iných.

Drahí mladí ľudia, niekedy netušíte, aký zámer má Boh s vami, keď vás necháva absolvovať svoj „výcvik“. Ale ako hovorí apoštol Pavol: „*Usiluj sa osvedčiť pred Bohom ako pracovník, ktorý sa nemá za čo hanbiť a správne podáva slovo pravdy.*“ (2 Tim 2,15) Boh vie, čo sa odohráva vo vašom srdci. Vie, ako mu slúžite v malých veciach. Verným plnením každodenných povinností sa pripravujete na neskoršiu aktívnu službu pre Boha.

Ellen Whiteová k tomu napísala: „Výzva všetko obetovať na oltár služby oslovuje každého. Nie všetci z nás sú povolani slúžiť ako Elizeus a nie všetci sme vyzvaní, aby sme predali všetko, čo máme. Boh však od nás žiada, aby sme vo svojom živote dali prednosť jeho službe a nepremárnili ani jediný deň bez toho, že vykonáme niečo pre pokrok Božieho diela na zemi. Boh neočakáva od každého rovnakú službu. Nieкто môže byť povolaný za misionára v cudzej krajine, iný má svojimi prostriedkami podporiť dielo evanjelia. Boh prijíma obeť každého; jemu máme posvätiť život i všetky svoje záujmy. Ľudia takto Bohu oddaní budú počuť výzvu neba a poslúchnu ju.“ (Proroci a králi, str. 118) Keď čakáte na „vodcovský plášť“, buďte trpezliví a vytrvalí.

3. Proste o dvojnásobný diel Ducha Svätého. Oblečte si „vodcovský plášť“, aby ste mohli vyzdvihovať Božiu moc.

Ak chcete nechať pluh a obliecť si „vodcovský plášť“, musíte žiadať o dvojnásobný diel Ducha Svätého s cieľom vyvýšiť Božiu moc. Pri inšpirovaní a vedení mladých ľudí k tomu, aby sa venovali vodcovstvu, by sme nemali klásť dôraz na vonkajšie zdanie. *Hospodine, pomôž nám pozeráť sa na veci tak, ako ich vidíš Ty. Daj nám múdrosť viac dbať o to, čo je vo vnútri, než o to, čo je na povrchu. Hospodine, vieme, že oveľa viac než samotné problémy Ťa zaujíma, ako rastieme a či sú naše srdcia otvorené Tvojmu vplyvu a premieňajúcej moci Ducha Svätého.*

„Boh povolal Elizea, aby zaujal svoju vodcovskú pozíciu po tom, čo nejaký čas pokorne slúžil svojmu pánovi. Práve v čase, keď pracoval ako Eliášov učeník, sa stal významným. Keď prišiel čas odvolať Eliáša, jeho sluha bol pripravený zaujať jeho miesto. Elizeus bol pripravený stať sa Eliášovým nástupcom, teda prorokom.“ (E. G. Whiteová, The Youth Instructor, April 28, 1898)

Keď si Eliáš uvedomil, že jeho pobyt na tejto zemi sa pomaly končí, povedal mužovi, ktorý mu mnoho rokov slúžil, aby zostal na svojom mieste, pretože jeho Boh poslal k Jordánu. Ale Elizeus, ktorý Eliášovi ako svojmu pánovi vytrvalo a verne slúžil, povedal: „*Akože žije Hospodin a akože žiješ ty, neopustím ťa.*“

A tak šli spolu k Jordánu. Skupina päťdesiatich prorockých žiakov ich pozorovala. Biblia hovorí, že „*Eliáš si vzal plášť, zvinul ho a udrel ním na vodu. Tá sa rozostúpila na obe strany, takže obaja prešli po suchu. Ako tak prechádzali, povedal Eliáš Elizeovi: Žiadaj si, čo ti mám urobiť, prv než budem od teba vzatý. Elizeus povedal: Nech spočiniť na mne, prosím, dvojnásobný diel tvojho ducha. Povedal: Ťažko splniteľnú vec si žiadaš. No ak ma uvidíš, ako budem od teba vzatý, stane sa to, inak však nie. Ako sa tak prechádzali a zhovárali, objavil sa zrazu ohnivý voz a ohnivé kone. Tie oddelili oboch od seba a Eliáš sa vo víchrici vznášal do neba. Elizeus to videl a kričal: Otec môj, otec môj, vozy Izraela a jeho jazda! Viac ho už nevidel. Nato vzal svoj odev a roztrhol ho na dvoje. Potom zdvihol plášť, ktorý padol z Eliáša, vrátil sa a zastal na brehu Jordánu. Vzal plášť, udrel ním na vodu a zvolal: Kde je Hospodin, Boh Eliáša, i on sám? Keď udrel na vodu, rozostúpila sa na obe strany a Elizeus prešiel.*“ (2 Kráľ 2,8–14)

Svojím činom, modlitbou a tým, že si vzal prorokov plášť, sa Elizeus domáhal Božej moci a prítomnosti. „Elizeus netúžil po svetských poctách či vysokom postavení medzi mocnými tohto sveta. Po čom však túžil, bola miera Ducha, akou Boh tak štedro obdaril Eliáša, ktorého čoskoro poctí premenením. Uvedomoval si, že len Duch, ktorý viedol Eliáša, ho môže uschnopiť, aby v Izraeli zastal miesto, na ktoré ho povolal Hospodin, a preto žiadal: ‚Nech spočiniť na mne, prosím, dvojnásobok tvojho ducha.‘ (2 Kráľ 2,9)“ (Proroci a králi, str. 121)

Keď Eliáš, vodca prorockých žiakov, opustil túto zem, všetci si kladli otázku, či je Boh s Elizeom rovnako, ako bol predtým s Eliášom. Inými slovami, chceli vedieť, či je Boh ešte stále medzi nimi. Chceli sa uistiť, že Boh povolal nového vodcu. Na ich otázku Elizeus odpovedal tým, že rozdelil vody Jordánu rovnako ako predtým Eliáš. Tým Boh prorockým žiakom ukázal, že Elizeus je jeho novozvoleným mužom, ktorý ich bude viesť.

Záver

Boh je pripravený povolať nových vodcov. Nastáva čas, keď štafetu musia prevziať iní. „Plášť“ si musí obliecť ďalšia generácia vodcov. Mládež má zanechať pluh a obliecť si „vodcovský plášť“. Má žiadať dvojnásobný diel Ducha Svätého vo svojom živote, aby mohla vyvýšiť Božiu moc.

Tak ako si Boh povolal vodcov, ktorí viedli a učili iných (ako napríklad Eliáš), povoláva si dnes novú generáciu, ktorá bude učiť a viesť iných k Ježišovi. V Druhom liste Timotejovi 2,2 Pavol vyzýva: „...a to, čo si skrze mnohých svedkov počul odo mňa, predkladaj verným ľuďom, ktorí budú schopní učiť aj iných.“ Drahí mladí ľudia, pamätajte, že kresťanské vodcovstvo znamená pôsobiť v kresťanskom duchu na iných a žiť príkladným životom. Nastal čas, aby mladí ľudia zanechali

pluh a stali sa duchovnými vodcami. Žíme život hodný povolania, aby sme boli pripravení prevziať štafetu, keď na to príde čas.

Ako si Boh pripravil Elizea, pripravuje si možno aj vás, aby ste viedli iných. Pracuje niekto s vami a odovzdáva vám vodcovské skúsenosti? Podobne ako Elizeus, aj vy musíte vydať zo seba maximum aj v celkom malých veciach. Proste Boha, aby vám dal ducha pokory a silu poslušne ho nasledovať. Prijmite akúkoľvek úlohu, ktorá je pre Boha dôležitá, aj keby to znamenalo len „liať vodu na ruky“ tým, ktorí sú teraz vodcami.

„Pamätajte na tých, čo vás viedli a hlásali vám Božie slovo. Dobre si všímajte, aký bol koniec ich života a spôsob žitia a napodobňujte ich vieru... Poslúchajte tých, čo vás vedú, a podriaďujte sa im, lebo oni bedlia nad vašimi dušami a budú sa za ne zodpovedať. Nech to robia s radosťou, nie s nárekom, lebo to by vám neprospelo.“ (Heb 13,7.17)

Ak chceme zanechať pluh a zamerať sa na duchovné vodcovstvo, musíme prejaviť túžbu po „vodcovskom plášti“, musíme uctievať Boha, svedomito plniť všetko, čo od nás žiada a trpezlivo a vytrvalo čakať na Božie načasovanie. Proste o dvojnásobný diel Ducha Svätého a oblečte si plášť, aby ste mohli vyvyšovať Božiu moc. Svet musí počuť, že Ježiš skoro príde, aby nás vzal so sebou do neba.

Výzva

Kolkí z vás sú ochotní povedať Bohu, že už dnes – povedané rečou príbehu o Eliášovi – ste ochotní spáliť „pluh svojej minulosti“ i mäso na oltári služby pre Boha? Pristúpte k oltáru a povedzte Ježišovi: Tu som, Pane. *Chcem použiť svoje dary pre Teba a v službe Tebe. Pre Tvoje kráľovstvo som pripravený aj riskovať.*

Diskusné otázky

1. Prečítajte si text 2 Kráľ 2,2: *„Eliáš povedal Elizeovi: Zostaň, prosím, tu, lebo ma Hospodin posielal do Bételu. Elizeus však odvetil: Akože žije Hospodin a akože žiješ ty, neopustím ťa. Tak šli do Bételu.“* Diskutujte o význame priateľstva pri vedení. Je dôležité rozumne si vyberať priateľov a pripojiť sa k niekomu, kto je starší, múdrejší, duchovne zmýšľajúci a kto môže byť vašim „sprievodcom“?
2. Prečítajte si a diskutujte o pasáži z 2 Kráľ 2,6.7: *„Potom mu Eliáš povedal: Elizeus, zostaň, prosím, tu, lebo ma Hospodin posielal k Jordánu. Odpovedal: Akože žije Hospodin a akože žiješ ty, neopustím ťa. Tak šli obaja. Päťdesiat spomedzi prorockých učeníkov šli a zastali obďaleč, kým oni dvaja stáli pri Jordáne.“* Myslíš si, že Eliáš Elizea skúšal, keď mu povedal, aby ho ďalej nenasledoval? Myslíš si, že prorockí učeníci, ktorí sledovali dianie z diaľky, dostali „dvojnásobný diel jeho ducha“ rovnako ako Elizeus?

DEŇ 6

Jozef - listy z Egypta

Predstavte si, že by ste sa zúčastnili na vedeckom výskume v oblasti histórie. V knižnici by ste sa prehrabávali v rôznych dokumentoch o dejinách starovekého Egypta. Zrazu by ste narazili na niekoľko osobných listov človeka, ktorý sa volal Jozef. Listy zjavne neboli odoslané určenému adresátovi. Pri čítaní by ste zistili, že Jozef bol zvláštny človek – otrok, ktorý sa stal predsedom vlády Egypta. Môžu byť niektoré jeho životné skúsenosti prínosom pre nás dnes napriek tomu, že žil pred mnohými stáročiami?

Prvý list z Egypta

Drahý otec Jákob,
píšem Ti z Egypta. Stal som otrokom v dome Pótifara, veliteľa faraónovej telesnej stráže. Veľmi mi chýbaš. Nikdy mi nenapadlo, že môj život sa tak dramaticky zmení. Nikdy som si nemyslel, že moji bratia sa voči mne zachovávajú tak kruto. Stále počujem ich nazlostené hlasy, akými ma privítali, keď som za nimi prišiel do Dótanu. Vieš, otec, oni ma chceli zabiť. Keby okolo nás práve vtedy neprechádzala karavána kupcov, asi by to boli spravili.

Neviem, čo Ti o mne povedali. Možno to, že som sa stratil na púšti a nikdy k nim nedorazil. Priniesli Ti môj krásny plášť, ktorý som dostal ako dar od Teba a ktorý zo mňa nasilu strhli? Pravdepodobne ho roztrhali, postriekali jahňacou krvou a povedali Ti, že ma roztrhala divá zver. Čo som im urobil? Zavideli mi, lebo si ma veľmi miloval a staral si sa o mňa, keď mi zomrela mama? Nenávideli ma pre sny, v ktorých sa mi snímalo, že sa mi klaňajú?

Predali ma Midjáncom. Tí ma priviedli do Egypta a predali Pótifarovi. Egypťania nepoznajú jediného pravého Boha, ktorý stvoril nebo a zem. Uctievajú Slnko a Mesiac. Myslia si, že ich rieka je posvätná a faraón je Boží syn. Majú strašne veľa modiel. Ich jazyk je veľmi zvláštny. Zo začiatku som im nerozumel ani slovo. Jedia odporné jedlá. Ale som vďačný aspoň za ryžu a pestrý výber rôzneho ovocia. Otrokom síce veľa jedla nedávajú, ale to, čo jem, je aspoň čisté. Čo sa týka počasia, je tu veľmi horúco. V noci je zas zima. Vody je tu dostatok. Večer sa môžem umyť a tiež popolievať zeleninu a kvety. Boháči majú vo svojich domoch bazény. Nosia biele tuniky z veľmi kvalitného ľanového plátna. Pri stavbe svojich domov a pyramíd používajú zaujímavý systém. Niektoré veci robia úplne inak ako my. S našimi stanmi a ovcami by nás považovali za primitívov.

Byť otrokom nie je vôbec jednoduché. Pamätám si však, čo si ma učil. Snažím sa byť zodpovedný aj v malých veciach. Rozhodol som sa robiť všetko tak,

ako keby som to robil pre Pána Boha. Často sa s ním rozprávam. Modlím sa o zázrak, ale zdá sa mi, že Boh mlčí. Nechápem, prečo dopustil, aby sa mi niečo také stalo. Trestá ma za niečo? Alebo ma skúša? Neviem. Nechápem to. Snažím sa pripomínať si, že nech by som urobil čokoľvek, nikdy ma neopustí. Sú však chvíle, keď som sotva schopný veriť, že je so mnou.

Keď niekedy v noci nemôžem spať, hľadím na hviezdy a spomínam na Tvoj stan, na Tvoje láskavé oči a na Tvoj hlas, ktorý mi hovorí, ako veľmi ma miluješ. Spomínam na všetky príbehy, ktoré si mi rozprával o tom, ako sa v Tvojom živote prejavila Božia prozreteľnosť. Snažím sa veriť, že ma vedie, aj keď niekedy je to ťažké. Napriek tomu, čo mi bratia urobili, dal by som čokoľvek za to, aby som sa mohol vrátiť domov. Niekedy voči nim cítim nenávisť. Inokedy rozmýšľam o tom, či môj malý brat Benjamín je pri nich v bezpečí. Mám Ťa veľmi rád a ešte raz – veľmi mi chýbaš.

Tvoj syn Jozef

Druhý list z Egypta

Drahý otec Jákob,

nedokážem vyjadriť, aký vďačný som Bohu našich otcov za to, že ma chráni v tejto cudzej krajine. A nielen to. Postaral sa o to, že som našiel priazeň u Pótifara. Zastávam pozíciu, o akej sa mi ani nesnívalo. Pótifar ma ustanovil za správcu celej svojej domácnosti. Všetko zveril do mojej správy. Správa sa ku mne ako k vlastnému synovi. Každý deň musím splniť množstvo povinností. Často si spomínam na Tvoje rady. Ďakujem za všetko, čo si ma naučil. Bez týchto poznatkov by som nemohol riadiť takú veľkú domácnosť. Všetko robím tak poctivo, ako keby som to robil pre Boha. Hovorí, že sa mi darí všetko, na čo siahnem! Ale ja viem, že za tým sa skrýva Božie požehnanie. Aj Pótifar to priznal. Povedal, že vidí, že môj Boh požehnáva jeho dom. Sleduje to na svojom bohatstve i prosperite. Vo svojej pozícii, ktorá je inak veľmi zodpovedná, sa správam ku všetkým ľuďom rovnako. Neberiem do úvahy ich spoločenské postavenie. Neponižujem otrokov, pretože viem, aké to je byť otrokom. Každý deň so sebou prináša nové výzvy a príležitosti. Cítim sa tu už trochu lepšie, aj keď mi stále veľmi chýbaš.

Mám tu však jeden problém. Môj šéf je veľmi čestný človek. Zveril mi do opatery takmer celú svoju domácnosť. Má peknú ženu. Je veľmi príťažlivá. Miluje krásu a luxus. A ja sa jej páčim. Modlím sa, aby som zostal silný a verný Bohu. Nemôžem predsa porušiť prikázanie a zneuctiť svojho pána. Nikdy som s Tebou o takých veciach nehovoril. Dúfam, že sa mi podarí zostať verný tomu, čo hovorí Boh o posvätnosti manželstva a že nezneuctím Boha a jeho meno. Keby som sa s ňou zaplietol, zničil by som dobrý vzťah, ktorý mám so svojím pánom. Spomínam si, ako veľmi si miloval svoju mamu a aká tragédia

sa stala, keď Dína odišla do Sichemu. Raz chcem mať šťastný domov a šťastnú rodinu. Chcem robiť v živote správne veci. Nechcem urobiť nič, čím by som si pokazil svoje budúce šťastie. Táto malá vec mi otravuje život, ktorý by bol inak celkom fajn. Modlím sa, aby ma Boh chránil od toho zlého a ochránil ma aj v pokušení.

Mám Ťa rád a veľmi mi chýbaš!

Tvoj Jozef

Tretí list z Egypta

Drahý otec,

môj život sa opäť drasticky zmenil. Som vo väzení. Bol som obvinený zo znásilnenia Pótifarovej manželky. Nič také som však neurobil. V skutočnosti som utiekol z jej spálne. Nechal som jej v rukách svoj plášť, keď ma zaň chytila. Znovu sa pýtam: Prečo? Prečo Boh dopustil niečo také, keď som mu bol poslušný? Ako by som mohol niečo také urobiť pred jeho očami? Veď naňho stále myslím. Dňom i nocou sa mu prihováram. Všetko som robil v jeho svätom mene. Prežil som tu len vďaka jeho pomoci a požehnaniu. Ako by som mohol zradiť svojho Boha a dôveru svojho pána?

Keď som sa dostal do väzenia, tí, ktorí mi závideli, sa radovali. Ale ja viem, komu verím. Možno ma Boh znovu skúša. Možno sa musím naučiť byť ešte trpezlivejším, než som bol dosiaľ. Neviem. Ale povedal som si, že budem rozmýšľať o každej dobrej veci, ktorú mi Boh umožnil tu v Egypte prežiť. Znovu som sa rozhodol, že mu budem dôverovať napriek ťažkým okolnostiam. A on ma nesklamal. Boh ma odmenil tým, že som získal priazeň u veliteľa pevnosti, ktorý ma ustanovil za svojho asistenta. Rozhodol, že budem mať na starosti všetkých väzňov. A tak mám teraz zodpovednosť za všetko, čo sa tu deje. Začal som lepšie rozumieť ľuďom a hlavne tým, ktorí trpia nespravodlivo. Snažím sa byť voči nim láskavý.

Pred tromi dňami sa stala zvláštna vec. Stretol som sa s dvoma mužmi, ktorí boli veľmi zmätení a smutní. Keď som sa ich spýtal, čo ich trápi, povedali mi, čo sa im tej noci snívalo. Keď som si vypočul ich príbeh, porozprával som im o Bohu, ktorý pozná budúcnosť a dokáže vyložiť ich sny. Prosil som Boha, aby mi ukázal, čo ich sny znamenajú. A on mi to ukázal. Všetko sa splnilo presne tak, ako mi to Boh ukázal – faraónov pekár bol popravený a faraónov čašník sa vrátil na svoju predošlú pozíciu, ktorú v paláci zastával.

Otec, pripomenulo mi to zvláštne sny, ktoré som mal ešte doma – že jedného dňa prídu bratia za mnou a poklonia sa mi. Netuším, ako a kedy by sa to mohlo stať. Ale mám taký zvláštny pocit, že mi tým Boh chce dodať odvahu. Ako keby mi hovoril, že moju budúcnosť má vždy vo svojich rukách. Poprosil som faraónovho čašníka, aby si na mňa spomenul, keď bude opäť na svojom mieste, a pomohol

mi dostať sa z väzenia, pretože som neurobil nič, za čo by som si zaslúžil byť vo väzení. Dúfam, že sa to dobre skončí. Zároveň si uvedomujem, že môj údel závisí od Boha, nie od ľudí.

Spomenul som si tiež na Tvoj sen o rebríku a anjeloch, ktorí po ňom vystupovali a zostupovali z neba na zem. Viem, že Boh má stále všetko vo svojich rukách. Budem trpezlivo čakať, kedy mi ukáže, aký plán má so mnou do budúcnosti.

Tvoj Jozef

Štvrtý list z Egypta

Drahý otec,

od môjho posledného listu sa zmenilo veľmi veľa vecí! Predovšetkým som si znovu uvedomil, že Boh na nikoho nezabudne. Bol som prekvapený, keď ma zavolali z väzenia, aby som vyložil sny, ktoré sa snívali faraónovi. Odtedy, čo som vysvetlil sny pekárovi a čašníkovi, prešli totiž už dva roky. Dlho sa nič nedialo. Až teraz som bol predvolaný do faraónovho paláca. Faraón mi povedal, že mal niekoľko veľmi zvláštnych snov o siedmich tučných a siedmich chudých kravách a tiež o siedmich plných a siedmich prázdnych klasoch. V oboch prípadoch sa skončili sny rovnako. Chudé kravy zožrali tučné kravy a prázdne klasy pohltili plné klasy. Nikto nedokázal faraónovi sny vysvetliť. Vtedy si čašík spomenul na mňa a odporučil ma faraónovi. Samozrejme, nie ja, ale Boh dáva schopnosť rozumieť snom. Bol to on, kto mi ukázal ich význam. Povedal som faraónovi, že prostredníctvom týchto snov mu Boh ukázal, že nastane sedem veľmi úrodných rokov, po ktorých príde sedem rokov hladu. A faraón ma nato ustanovil nad celou krajinou. Dal mi za úlohu zhromažďovať úrodu počas rokov hojnosti, aby sa tak krajina pripravila na ďalších sedem nešťastných rokov hladu.

A ešte niečo. Otec, oženil som sa! Dali mi nádherné dievča vznešeného pôvodu. Veľmi ju milujem. Porodila mi dvoch synov. Dal som im mená Menašše a Efrajim. Som taký šťastný! Prial by som si, aby si ich mohol vidieť. Keď ich držím v náručí, spomínam na chvíle, keď si sa na mňa a na Benjamína díval rovnakým pohľadom. Teraz oveľa lepšie rozumiem tomu, čo znamená byť otcom, čo znamená starať sa, milovať, viesť, byť pyšný a neustále chrániť.

Myslím, že oveľa lepšie rozumiem aj nášmu nebeskému Otcovi. Učil som sa s ním v tejto krajine žiť. Celý čas mi bol po boku – keď som bol otrokom v Pótifarovom dome, vo väzení, aj teraz v mojej novej pozícii. Úrodné roky sa pomaly končia a nastáva predpovedané obdobie hladu. Zaujímalo by ma, ako sa Tebe i mojím bratom darí. Ako sa darí ich rodinám? Koľko detí má každý brat? Túžim ich všetkých vidieť. Myslím, že som im už odpustil. Bolo to ťažké, ale Boh mi pomohol. Modlím sa, aby zachoval váš život počas obdobia hladu. Prial by som si, aby som Ťa ešte aspoň raz mohol uvidieť. Prial by som si vidieť

Tvoj úsmev, keď vezmeš mojich synov do svojej náruče. Túžim, aby ten deň raz nastal. Modlím sa za to a dúfam, že sa to raz stane.

Navždy Tvoj syn Jozef

Piaty list z Egypta

Môj drahý nebeský Otecko, nemôžem uveriť tomu, že som žil tak dlho v tejto zvláštnej krajine svojho utrpenia! Naozaj sa stala mojím domovom. Nikdy som však nezabudol, že som tu vlastne cudzincom. Stále snívam o tom, že sa raz vrátim do krajiny, ktorú si sľúbil môjmu pradedkovi Abrahámovi. Preto som poprosil svojich bratov, aby moje kosti a rakvu vzali so sebou, keď ich tu v Egypte navštíviš a vyvedieš ich odtiaľ do zaslúbenej krajiny. Nechcem, aby ma tu nechali (hoci aj mŕtveho), pretože patríš Tebe.

Keď sa spätne dívam na svoj život, môžem len povedať, že som Ti nesmierne vďačný za Tvoje vedenie a ochranu vo svojom živote. Keď som prišiel ako otrok do Egypta, nevedel som si vôbec predstaviť, že môžeš veci napraviť a pomôcť nielen mne, ale aj mojej rodine a všetkým Egyptanom. Ale Ty si to dokázal! Zachránil si ma. Zachránil si aj obyvateľov Egypta pred hladom. Bol si to Ty, kto priviedol moju rodinu – môjho otca a mojich bratov – do tejto krajiny. Všetci boli zachránení vďaka tomu, že si ma sem poslal, aby som pripravil cestu. Preto som svojim bratom povedal: *„Teraz sa však už netrápte a nech vás to nemrzí, že ste ma sem predali, lebo sem ma pred vami poslal Boh na záchranu života... Boh ma poslal pred vami, aby som vám v krajine pripravil zásoby a aby ste sa dožili veľkej záchrany. Nie vy ste ma poslali sem, ale Boh. On ma ustanovil za faraónovho poradcu, za pána celého svojho domu a za vládcu celého Egypta.“* (1 Moj 45,5.7.8) *„Vy ste proti mne osnovali zlo, Boh to však obrátil na dobro, aby sa stalo tak, ako je dnes, aby som zachránil životy mnohým ľuďom.“* (1 Moj 50,20)

Si úžasný Otec! Zlo, ktorého sa bratia voči mne dopustili, si obrátil na dobro. Nevieť, čo by sa bolo stalo, keby som bol zostal doma. V cudzej krajine to bolo ťažké, ale teraz vidím, ako si ma pripravil na moje poslanie. Každé obdobie môjho života – detstvo prežité doma, služba u Pótifara, väzenie – bolo ďalším krokom v Tvojom pláne. Som Ti vďačný za to, že si ma použil ako krehkú nádobu na záchranu celého Egypta i mojej rodiny pred hladom.

Som Ti vďačný aj za to, že si mi umožnil znovu sa stretnúť s mojím otcom Jákobom a že mohol vidieť mojich synov! Môj otec ich požehnal! Videl ma a žil so mnou v Egypte ešte ďalších sedemnást rokov. Teda tak dlho, ako som s ním žil doma predtým, než ma bratia predali do otroctva. Všetkých si nás na tejto ceste životom zmenil. Netušil som, že si riadil aj moje stretnutie s bratmi. Nemohol som uveriť, ako si zmenil ich srdcia. Niekoľkokrát som ich vyskúšal, keď prišli do Egypta nakúpiť potraviny. Bolo zrejmé, že už nie

sú takí krutí, nemilosrdní a sebeckí. Mali sa navzájom radi a mysleli jeden na druhého. Mysleli aj na Benjamína a nášho otca. Si Bohom, ktorý mení ľudské srdcia. Ďakujem Ti, že si zmenil aj to moje. Namiesto nenávisťi, pomstychtivosti a sebaľútosťi si moje srdce naplnil láskou, odpustením a súcitom. Túžim po tom, aby bola moja budúcnosť spojená s Tvojím ľudom, lebo Ty si jediný pravý Boh, ktorý stvoril nebo a zem. Poznáš každého z nás podľa mena a vedieš nás do zaslúbenej krajiny. Teraz môžem pokojne odísť, pretože viem, že budúcnosť môjho ľudu a mojich synov je v Tvojich rukách!

Tvoj syn Jozef

Diskusné otázky

1. Čo si myslíte, prečo bol Jozef taký úspešný na každom mieste, kde v Egypte slúžil? Uvedte viac dôvodov.
2. Diskutujte spolu o nasledujúcich biblických textoch:
„Hospodin bol však s Jozefom, takže sa mu darilo a zostal v dome egyptského pána.“ (1 Moj 39,2)
„Jeho pán videl, že Hospodin je s ním a že ho pri každej práci požehnáva. Jozef získal jeho priazeň a slúžil mu. Pótifar ho ustanovil za správcu svojho domu a zveril mu do správy všetok svoj majetok. Odvtedy, čo ho Egyptan ustanovil za správcu svojho domu, so všetkým, čo mal, Hospodin požehnával dom Egyptana pre Jozefa. Hospodinovo požehnanie spočívalo na všetkom, čo mal v dome i na poli.“ (1 Moj 39,3–5)
„Hospodin bol však s Jozefom, zľutoval sa nad ním a u správcu žalára vzbudil k nemu náklonnosť. Správca žalára ustanovil Jozefa za dozorcú nad všetkými väzňami, čo boli v žalári. Jozef dohliadal na všetko, čo sa tam malo urobiť.“ (1 Moj 39,21.22)
„Nato faraón povedal svojim služobníkom: Nájde sa taký muž, v ktorom je Boží duch?“ (1 Moj 41,38)
3. Diskutujte spolu o nasledujúcich citátoch od Ellen Whiteovej:
„Zjavné úspechy, ako výsledok Jozefovho rozvážneho šafárenia, nemožno označiť za skutočný zázrak. Boli to plody jeho pracovitosti, usilovnosti a starostlivosti, ktoré sprevádzalo Božie požehnanie. Kým Jozef v tom videl prejav Božej milosti, pre jeho modloslužobného pána to bolo tajomstvom. Je zrejmé, že bez pevného a cieľavedomého úsilia by Jozef nijaký úspech nedosiahol. Vernosťou tohto služobníka bol Boh oslávený.“ (Patriarchovia a proroci, str. 154)
„Len málokto si uvedomuje vplyv životných maličkostí na rozvoj povahy. S čímkoľvek prichádzame do styku, nemožno pokladať za maličkosť. Príhody

každodenného života preverujú našu vernosť a spôsobilosť pre vyššie poslanie.“ (Patriarchovia a proroci, str. 158)

4. Jozef prišiel dvakrát o svoj plášť. Čo vám v súvislosti s tým napadne, keď vezmete do úvahy symboliku oblečenia (napr. biele rúcho, ktoré nám Ježiš dáva ako symbol jeho spravodlivosti)?
5. V čom spočíva význam Jozefovej poslednej vôle, aby Izraelci vzali jeho kosti do zaslúbenej krajiny?
„Táto rakva ako spomienka na Jozefove posledné slová po celé ďalšie stáročia pripomínala Izraelcom, že ich pobyt v Egypte je len dočasný a nabádala ich, aby svoju nádej upierali k zaslúbenej krajine, lebo čas vyslobodenia určite príde.“ (Patriarchovia a proroci, str. 175)
6. Aké ponaučenie z Jozefovho života považujete pre seba za najdôležitejšie?

Zabijak obrov

„Dávid povedal Saulovi: Pre neho nech nikto nestráca odvahu. Tvoj služobník pôjde bojovať proti tomu Filištíncovi. Saul odrádzal Dávida: Nemôžeš ísť k tomu Filištíncovi a bojovať proti nemu. Si ešte len chlapec a on vojenčí od mladi. Dávid povedal Saulovi: Tvoj služobník pásaval otcovi stádo. Niekedy prišiel lev či medveď a odvliekol zo stáda ovcu; prenasledoval som ho, bil som ho a vytrhol som mu ju z tlamy. Keď sa mi postavil na odpor, chopil som ho za čelusť a bil som ho, kým som ho nezabil. Tvoj služobník zabil už leva i medveďa. Tento filišťínsky neobrezanec dopadne podobne, lebo hanobil bojové šíky živého Boha. Dávid pokračoval: Hospodín, ktorý ma vytrhol z pazúrov leva a medveďa, vytrhne ma aj z ruky tohto Filištínca. Nato Saul povedal Dávidovi: Choď a Hospodín nech je s tebou!“ (1 Sam 17,32–37)

Príbeh o Dávidovi a Goliášovi ma fascinoval už od detstva. Odvtedy, čo som ho počul prvýkrát v sobotnej škôlke, mi hlboko utkvel v pamäti. Je to veľmi známy príbeh, pretože sa veľa číta, rozpráva, dokonca aj spieva. Dnes sa necháme týmto príbehom inšpirovať. Budeme spolu rozmýšľať o tom, ako prekonať veľké problémy – obrov – v našom živote a ako nás, mladých, môže Boh použiť na veľké veci.

Všetci čelíme nejakým obrom. Akým? Môže to byť choroba, depresia, zneužívanie, pornografia, odmietnutie, nevydarené vzťahy, pokušenie, strach, životné pohromy, zlosť alebo sklamanie. Aj keď to nie je Goliáš, musíme sa im takmer každý deň postaviť zoči-voči. Našími obrami môžu byť zdravotné problémy, finančné problémy, manželské problémy, problémy v zamestnaní, problémy s deťmi, problémy s vládou. Dávame im rôzne mená: Visa, debetná karta, rakovina, starnutie, plešina, smrť, nečestnosť, neodpustenie, neláskavosť atď. Akému obrovi alebo obrom čelíte dnes vy? Počujete v mysli ich krik a rev?

Niečo podobné prežívali Izraelci vo vojne s nepriateľskými Filištíncami. Každé ráno v priebehu štyridsiatich dní sa obor Goliáš nahlas vysmieval Izraelcom. Mohli ste ho počuť, ako vykrikuje: „Načo ste vyšli a zoradili sa do boja? Som predsa Filištíнец a vy len Saulovi sluhovia. Vyberte si niekoho, čo by zišiel ku mne. Ak v boji zvíťazí a zabije ma, budeme vašimi sluhami. No ak zvíťazím ja a zabijem ho, vy sa stanete našimi poddanými a budete nám slúžiť. Filištíнец pokračoval: Dnes som potupil bojové rady Izraela. Pošlite mi niekoho na súboj.“ (1 Sam 17,8–10)

Goliášov výsmech vystrašil Izraelcov na smrť. Goliáš bol veľký obor. Bol vysoký šesť laktov a jednu piadť. Na hlave mal bronzovú prilbu. Jeho brnenie vážilo prinajmenšom päťtisíc šekelov bronzu. Hrot jeho kopije bol zo železa a vážil asi šesťsto šekelov železa. Svojho zbrojnoša mal stále pri sebe. Bol veľmi dobre chránený. Izraelci zjavne nemali nikoho, kto by bol ochotný s týmto obrom bo-

jovať. Už len pohľad na neho ich paralyzoval. Goliáš to vedel. Preto na nich tak bezočivo a trúfalo pokrikoval.

V ten deň, keď sa na scéne objavil chlapec Dávid, Goliáš opäť predstúpil pred Izraelcov a začal sa im vysmievať. Ako obvykle krikom ohlasoval svoje výzvy. Dávid to počul. Len čo Izraelci uvideli tohto obrovského muža, utiekli. Niekedy sa nám zdá, že náš život stratil akúkoľvek nádej a naša situácia nemá nijaké východisko. No aj za týchto okolností Boh východisko dokáže nájsť. Štyridsať dní hľadal Goliáš niekoho, kto by ho vyzval do boja. Štyridsať dní zosmiešňoval Boží ľud. Boží ľud mal strach. Ale potom sa stalo niečo, čo nikto nečakal. Na scéne sa objavil chlapec menom Dávid. Dávid nebol vojak, len chlapec. Nemal prilbu ani oštep. No nemal ani strach bojovať.

„Keď sa Filištínek lepšie pozrel a uvidel Dávida, pohrdol ním, lebo bol ešte mladý, ryšavý a pekného vzhľadu. Filištínek povedal Dávidovi: Vari som pes, že ideš proti mne s palicami? Nato preklínal Dávida v mene svojich bohov. Filištínek sa Dávidovi vyhrážal: Poď ku mne, nech tvojím telom nakrímim nebeské vtáctvo a poľnú zver. Dávid odvetil Filištíncovi: Ideš proti mne s mečom, kopijou a oštepom, ja však idem proti tebe v mene Hospodina zástupov, Boha bojových šíkov Izraela, ktorého si hanobil.“ (1 Sam 17,42–45) Dávid urobil, čo mal urobiť. Armáda nie.

Ako prvé mi napadlo: Netreba sa báť. Dávid prišiel za kráľom a povedal mu: *„Pre neho nech nikto nestráca odvalu. Tvoj služobník pôjde bojovať proti tomu Filištíncovi.“* (1 Sam 17,32) Inými slovami, kráľovi Saulovi povedal, že si pre to nemusí robiť starosti. On sa o Filištínca postará. Keď čelíme našim obrom, potrebujeme počuť dobrú správu. Saul ju počul. Zdalo sa však, že prichádza zo zlého zdroja – od chlapca, ktorý neabsolvoval vojenský výcvik. Dávid sa chystal urobiť niečo výnimočné. Verš 28 však hovorí, že aj jeho najstarší brat mu v tom chcel zabrániť. Veľkí vodcovia vidia veci odlišne.

Keď sa pre nášho Pána chystáte urobiť niečo, čo sa môže zdať ľuďom nemožné, nenechajte sa odradiť. Nikomu nedovoľte, aby vám zabránil vykonať správnu vec. Keď budete čeliť obrom, niektorí ľudia, možno aj vlastná rodina, sa vám môžu vysmievať, ale nenechajte sa tým znechutiť. Môžu vás ohovárať, ale nevzdajte to. Môže sa vám to stať nielen doma, ale aj v práci alebo v zbere. Možno vás sklamá ľudia, ktorých dôverne poznáte. Dávid musel najprv bojovať so svojím starším bratom, ktorý sa naňho pozeral z výšky. Dávid uznával svojho brata, ale vedel, že teraz je tu obor, ktorého treba umlčať. Myslel na boj, ktorý musí vyhrať. Nedovolil, aby čokoľvek stálo v ceste víťazstvu. Keď je Pán na vašej strane, netreba sa báť. Budete schopní obrovi nielen čeliť, ale ho aj zničiť. Majte na pamäti, že Pán bude za vás vždy bojovať. Len mu to musíte dovoliť.

Jedna z prvých vecí, ktoré musíte urobiť, ak máte vo svojom živote zničiť obrov, je nevzdať sa, keď vás iní chcú odradiť. Vždy narazíte na ľudí, ktorí sa vás budú snažiť presvedčiť, že váš zámer je nereálny. Dávajte si pozor, od koho získavate rady. Sú ľudia, ktorí sa vám pokúsia nahovoriť, že sa nedá ísť proti prúdu. Pokúsia sa vás presvedčiť, že obor je príliš veľký a vy ste príliš malí. Som nesmierne rád, že Bohu nie je nič nemožné. Boh dokáže nemožné preme-

niť na možné. Ľudia vám možno povedia, že to nezvládnete. Ale Pavol v Liste Filipanom 4,13 vyznáva: „Všetko môžem v Kristovi, ktorý ma posilňuje.“ Preto sa nenechajte odradiť.

Mladým ľuďom sa často nezverujú dôležité úlohy. Sú vraj neskúsení a nezrelí, preto nemôžu plniť povinnosti dospelých. Je to voči nim neférové. Dávid sa však na budúci boj pripravoval! Naša schopnosť stretnúť sa s nepriateľom závisí od toho, ako sme sa pripravili. Boj sa vyhráva alebo prehráva vlastne už vo fáze prípravy. Dávid pracoval na svojom charaktere dávno pred tým, než stál zoči-voči svojmu obrovi. „Podobné skúsenosti preverili Dávidovu statočnosť a rozvinuli v ňom odvahu, silu a vieru.“ (Patriarchovia a proroci, str. 488) Žiadny „Goliáš“ v nás nemôže vyvolať paniku ani nás vystrašiť, zneistiť či odradiť, ak budeme mať svoju myseľ a náladu pod kontrolou, ak budeme sebedomí a odvážni, plní viery v Boha, ktorá nás posilňuje. Mali by sme byť ako Dávid a nie ako Izraelci, ktorí výzvu na boj vnímali ako nedobytný múr či neprekonateľného obra. Dokonca nemusíme mať ani potrebnú výzbroj. Napriek tomu môžeme nad našimi obrami zvíťaziť a zničiť ich. Ellen Whiteová napísala: „Dávid sa vyznamenal odvážnymi činmi skôr, než bol povolán na Saulov dvor. Úradník, ktorý naňho upozornil kráľa, označil ho za ‚udatného hrdinu, bojovníka‘ a dodal, že ‚Hospodin je s ním‘.“ (Patriarchovia a proroci, str. 488) Ďalej o ňom napísala: „Dávid bol citlivý na vplyv Ducha Svätého. Hospodin vo svojej prozreteľnosti vycvičil Dávida pre svoju službu, pripravil ho na to, aby splnil jeho zámer. Bol to Kristus, ktorý formoval jeho charakter.“ (Manuscript 163, 1902) Boh si zvolil Dávida a pripravil ho pre svoje dielo.

Kritika bolí, ak prichádza od niekoho, kto je nad nami (v prípade Dávida to bol jeho brat Eliáb). Kritika bolí, ak spochybňuje naše motívy. Kritika bolí, ak je sústavná. Kritika bolí, ak pochádza od ľudí, ktorých už dlho poznáme. Stretnete sa s kritikmi, ktorí budú poukazovať na vaše neúspechy. Mladí ľudia, vezmite si príklad z Dávida. Sú ľudia, ktorí sa nechajú premôcť, keď sú konfrontovaní s obrami. Nechajú sa premôcť obrami, ktorí majú povest'. Nechajú sa premôcť, keď ostatných zachváti strach. Nechajú sa premôcť a nikdy sa s obrom nevyrovňajú. Dávid sa nenechal premôcť. Žil s túžbou vyvýšiť Boha. Spôsob, akým Goliáš Boha zneuctil, Dávida nesmierne rozčúлил. Ellen Whiteová hovorí, že „obhajoba cti živého Boha a dobrej povesti Božieho národa ho krajne rozhorlili“. (Patriarchovia a proroci, str. 488) Dávid Bohu dôveroval. Nemohol nechať Goliáša – obra, ktorý potupuje Boha – len tak.

Dávid sa nesnažil byť ako Saul. Nesnažil sa byť niečím alebo niekým, kým nebol. (1 Sam 17,38–40) V čase krízy sa ľudia snažia prinútiť iných, aby uvažovali ako oni. Pamätajte, že ťažké brnenie vás stiahne k zemi. Nikdy nebudete schopní poraziť obrov, ak sa spoľahnete na ľudské zbrane. Od vás, mladých ľudí, Boh čaká len to, aby ste mu dôverovali a v boji s obrami využili to, čo vám dal.

Čo by sa stalo, keby ste poslúchli, čo vám ľudia našepkali? Čo by sa stalo, keby ste uverili rečiam, ktorými vás chceli odradiť? Kde by ste dnes boli?

Dávid si vypočul kráľa Saula. Potom povedal: „Ach, kráľ, ži naveky. Niečo ti však musím povedať.“ A potom začal vysvetľovať, čo sa mu prihodilo. (Prečítajte si verše 34–36 a skúste si ich vysvetliť.)

„Kráľ, podarilo sa mi zabiť leva i medveďa. Teraz som pripravený postaviť sa aj proti tomuto obrovi menom Goliáš. Saul, môj kráľ, rád by som vydal svedectvo o tom, ako ma Boh vytrhol z pazúrov onoho leva a medveďa. Boh, ktorý ma vtedy zachránil, ma zachráni aj od tohoto obra. Kráľ, nenechám sa odradiť. Tento obor ponížil Boží ľud, potupil vojsko živého Boha. Je čas vytrhnúť do boja.“

Prichádza čas, keď sa budeme musieť postaviť obrom zoči-voči a povedať im, že čo je veľa, to je veľa. Prichádza čas, keď sa budeme musieť postaviť za pravdu. Prichádza čas, keď budeme musieť obrom povedať, že nastal čas účtovania. Končí sa doba prázdnych rečí. Prišiel čas bojovať – samozrejme tak, ako si praje Boh, a za jeho česť, nie našu.

Dávid sa nenechal zastrašiť. Vedel, komu dôveruje. „Ty ideš proti mne,“ povedal Dávid, „s mečom, kopijou a oštepom. Ja však idem proti tebe v mene Hospodina zástupov, Boha izraelských zástupov, ktorého si potupil. Ešte dnes mi ťa Hospodin vydá do rúk... Celý svet pozná, že pri Izraelcoch stojí Boh. A celé zhromaždenie zistí, že Hospodin nezachraňuje mečom a kopijou. Veď boj je Hospodinov. On vás vydá do našich rúk.“ (The Signs of the Times – 1886. 9. Article Title: The Sin of Presumption).

Mladí ľudia, nenechajte sa zmalomyseľniť! Možno ste niekedy zlyhali. Napriek tomu podme čeliť obrom a porazme ich! Možno ste sa dosiaľ viac vzdávali. Teraz naberte odvahu a s Božou pomocou sa postavte tvárou v tvár svojim obrom! Nemajte strach! Nenechajte sa odradiť! Veď vám patrí konečné víťazstvo. Keď si Saul vypočul Dávidov príbeh o tom, ako zabil leva a medveďa, keď sa dozvedel o Božej ochrane a starostlivosti o Dávída, nechal sa presvedčiť o Božej sile. A tak v ďalšej časti verša 37 čítame, že Saul povedal Dávidovi: „*Chod a Hospodin nech je s tebou!*“

Všetci vieme, ako sa tento príbeh skončil. Vieme tiež, čo sa stalo s Goliášom, obrom, ktorý sa posmieval Božiemu ľudu. V 1 Sam 17,49 čítame: „*Dávid siahol do torby, vyňal z nej jeden kameň a prakom zasiahol Filištínca do čela. Kameň mu prerazil čelo a on padol tvárou na zem.*“

Záver

Prečítajte si Rimanom 8,32.

Keď sa Goliáš vysmieval Božiemu ľudu, vyhrážal sa mu a naháňal mu strach, Dávid nezaváhal a vydal sa do bitky. Začal konať. Akým obrom čelíte práve teraz vy? Všetci obri, s ktorými bojujeme, nás majú posunúť bližšie k Bohu. Nemôžeme ísť do boja s presvedčením, že zvíťazíme vo vlastnej sile, ani s tým, že nás potom za to budú ľudia chváliť.

Dávid vedel, čo Hospodin zamýšľal s Izraelom. Mali vlastníť celú krajinu Kanaán. Ich nepriatelia sa proti nim vôbec nemali postaviť. (3 Moj 26,7.8) Všetko, samozrejme, záviselo od toho, či Izraelci budú dodržiavať Božie nariadenia a ctiť si Boha a jeho svätostánok. (pozri verše 2 a 3 v tejto kapitole) Taký bol Boží slávnostný prísľub. Prísľub, ktorý nemohol zlyhať, pretože jeho slovo je vždy pravdivé. Je pevné a trvá naveky. „Tráva uschne, kvet zvädne, ale slovo nášho Boha pretrvá naveky.“ (Iz 40,8) Keby však Boha neposlúchali a nedodržiavali jeho prikázania, potom bude platiť to, čo povedal o niekoľko veršov ďalej: „Obrátim sa proti vám a vaši nepriatelia vás porazia; budú vás utláčať tí, čo vás nenávidia; budete utekať, aj keď vás nikto nebude prenasledovať.“ (3 Moj 26,17)

Aj dnes nás Boh vyzýva, aby sme sa postavili zoči-voči svojim obrom. Vyzýva nás, aby sme vo svojom živote nič nepredstierali a boli mu verní, keď bojujeme so svojimi pokušeniami a skúškami. Dávid povedal, že boj patrí Hospodinovi. Prečo? Pretože vyzývaný bol Boh. Nepriatelia sa protivili Božej vôli. Odovzdali ste svoje boje Hospodinovi, alebo so svojimi obrami bojujete na vlastnú päsť?

Diskusné otázky

1. Čo si myslíte, prečo Izraelci čakali na začiatok boja štyridsať dní?
2. Dávidova viera spôsobila, že sa pozeral na Boha z inej perspektívy. Bol by váš život odlišný, keby ste sa chvíľu zastavili a začali denné výzvy vnímať z iného uhla pohľadu?
3. Veríte, že Boh bude bojovať za vás? Sú vaše boje aj jeho bojmi alebo sú jeho boje bojmi aj za vás?
4. Dávid a Goliáš prejavili istotu. Rozdiel bol v tom, že u Goliáša to bola sebaistota, u Dávida istota v Boha. Ako môžete zabrániť tomu, aby ste sa nestali príliš sebaistými?
5. Prečo si myslíte, že Dávid potreboval päť kameňov? Prečo mu nestačil jeden?

Zrakom viery vidieť neviditeľné

Mladý princ bol najšikovnejší a najvzdelanejší muž v celom kráľovstve. Zdedil veľký majetok. Vzdelanie získal v najlepších školách. Bol to bystrý, silný, sympatický, charizmatický človek. Skrátka celebrita v paláci.

Niektorí, samozrejme, vedeli, že princezná si ho len adoptovala. Dopočuli sa, ako ho zachránila pred istou smrťou. Dala mu meno Mojžiš, pretože ho „vytiahla“ z rieky. Najala si Hebrejku, aby sa oňho starala, kým nebude dosť veľký na to, aby mohol žiť v paláci.

Keď sa Mojžiš dostal do paláca, stal sa pýchou celého kráľovstva. Bol to muž predurčený stať sa faraónom – najmocnejším človekom na zemi.

Stať sa faraónom nebolo vôbec ľahké. Proces prípravy zahŕňoval intenzívny vojenský výcvik, vzdelanie v spoločenských disciplínach (vrátane diplomacie) a náboženstve. Od všetkých faraónov sa vyžadovalo, aby sa stali členmi egyptskej kňazskej triedy.

Egyptskí kňazi „ho však napriek jeho horlivému a usilovnému štúdiu nemohli priviesť k tomu, aby sa zúčastnil na uctievaní egyptských bohov. Napriek hrozbe straty trónu s varovaním, že faraónova dcéra sa ho zriekne, ak naďalej zotrvá v židovskej viere, zostal Mojžiš odhodlaný neuctievať nikoho, okrem jediného Boha, Stvoriteľa neba a zeme.“ (PP 179; PP 245)

Lekcia viery

Mojžiš sa učil poznávať jediného pravého Boha – Boha svojich predkov už v ranom detstve. Pozorne počúval, keď mu jeho pravá matka Jochebed rozprávala príbehy, ktoré formovali jeho vieru – o Abrahámovi pod hviezdnatou oblohou, o Izákovej bezvýhradnej ochote poslúchať či o Jákobovom sne, v ktorom videl nebeský reb-rík. Dozvedel sa, ako bratia zradili Jozefa a predali ho kupcom za otroka. Počul, ako sa mu darilo v dome Pótifara, veliteľa telesnej stráže, aj o jeho nespravodlivom uväznení pre to, že sa rozhodol zostať Bohu verný v pokušeniach, ktoré naňho strojila Pótifarova žena. Mojžiš vedel aj to, že Jozef sa kedysi prechádzal po tých istých kráľovských nádvorách a že Boh pre svoju vernosť prostredníctvom jeho kráľovského predchodcu zachránil nielen národ, ale aj svet v čase hladomoru.

Lekcie viery, ktoré Mojžiš dostal ako dieťa, v ňom zostali a spôsobili, že aj on zostal verný. Vyhrážky ani odmeny ho nemohli zlákať k tomu, aby sa vzdal svojej viery v Boha.

Kniha Patriarchovia a proroci nám umožňuje nahliadnúť do zákulisia toho, prečo tento mladý muž dokázal odmietnuť to, čo mu mohlo zaručiť úžasnú

budúcnosť. „Mojžiš mal všetky predpoklady na to, aby mohol zastávať predné miesto medzi významnými mužmi tejto krajiny, byť dvornou ozdobou najslávnejších kráľovstiev, či prevziať mocenské žezlo. Veľkosťou ducha prevyšoval význačné osobnosti všetkých čias. Ako dejepisec, básnik, filozof, vojvodca a zákonodarca nemá rovného. Napriek tomu mal v sebe toľko mravnej odvahy, že odolal lákavým vyhlídkam na získanie bohatstva, moci a slávy, a radšej zvolil znášať protivenstvo s ľudom Božím, ako mať chvíľkový pôžitok z hriechu.“ (Patriarchovia a proroci, str. 180)

Vďaka Božej milosti sa Mojžiš dokázal dívať ďalej – za nádherný faraónov palác a trón – na niečo oveľa lepšie. Pochopil nadčasovú pravdu, ktorú o mnoho rokov neskôr vyjadril apoštol Pavol slovami: „*Keďže nehľadíme na viditeľné, ale na neviditeľné; lebo viditeľné je dočasné, neviditeľné však večné.*“ (2 Kor 4,18) Pretože Mojžiš zrakom viery videl neviditeľnú Božiu realitu, dôveroval jeho zaslúbeniam a držal sa jeho vedenia, mohol prejsť zo života na zemi do nebeskej vlasti. (Mat 17,3)

Tvárou v tvár faraónom

Keby ste navštívili dnešný Egypt, stretli by ste sa tam s faraónmi. V Egyptskom múzeu v Káhire v expozícii kráľovských múmií ležia perfektne zachovalé telá faraónov v mumifikovanom stave. Nájdete tam Amenhotepa II., Thutmosa IV., Hatšepsut (všeobecne sa verí, že práve ona bola tou princeznou, ktorá si adoptovala Mojžiša) a tiež mocného Ramessa II., známeho tiež ako Ramessa Veľkého. Premýšľali ste niekedy o tom, kde by bol Mojžiš dnes, keby sa bol vtedy obrátil chrbtom k Božiemu volaniu a stal sa faraónom? Možno aj on by s perfektne zachovalým telom ležal po boku týchto faraónov v rámci expozície kráľovských múmií.

Dnes vieme, že Mojžiš sa rozhodol správne. Ale vtedy to nebolo také zrejmé. Keby si vybral to, čo videl – nádheru, ktorá ho obklopovala, majetok, ktorý mu patril, a moc, ktorá mu bola slúbená – stal by sa najbohatším a najmocnejším mužom v krajine. Ale len na chvíľu.

Vzdať sa všetkého pre niečo, čo nemohol vidieť, muselo pripadať iným ako veľmi hlúpe rozhodnutie. Ale Mojžiš sa díval dopredu zrakom viery. „*Keď Mojžiš dospel, vo viere odoprel volať sa synom faraónovej dcéry. Radšej si zvolil trpieť s Božím ľudom, než mať dočasný úžitok z hriechu, a Kristovu potupu pokladal za väčšie bohatstvo ako poklady Egypta. Mal totiž na zreteli budúcu odmenu. Vo viere opustil Egypt a nezľakol sa kráľovho hnevu, ale vydržal, akoby videl Neviditeľného.*“ (Heb 11,24–27)

Lekcia, ktorú sa Mojžiš ešte musel naučiť

Keď Mojžiš urobil toto zásadné rozhodnutie, musel sa ešte niečo odnaučiť. Bol presvedčený, že Boh ho povolal na to, aby vyslobodil svoj ľud. Túto úlohu chcel splniť vo vlastnej sile.

„Keď Mojžiš dorástol, šiel k svojim bratom a videl ich ťažkú prácu. Pritom zbadal, ako istý Egypťan bije jedného z jeho hebrejských bratov. Rozhliadol sa a keď nikoho nevidel, Egypťana zabil a zahrabal do piesku.“ (2 Moj 2,11,12)

Nemali by sme Mojžiša hneď odsúdiť. Mal odborný vojenský výcvik. Možno si myslel, že práve to mu pomôže získať slobodu pre jeho ľud. My však vieme, čo nasledovalo – Mojžiš nezískal podporu svojho ľudu. Faraón sa dozvedel o jeho vraždení a bývalý egypťský princ musel utiecť, aby si zachránil život.

Nasledovalo dlhých štyridsať rokov na púšti, kde pásol ovce! Mojžiš musel mať pocit, že všetko pokazil. Z paláca sa dostal na pastviny; z človeka, ktorý sa vypracoval na obrancu a vysloboditeľa, sa stal utečenec. Zrejme si kládol otázku, kde sa stala chyba.

Ale nič nebolo stratené. Boh mal s Mojžišom plán, ako má plán s každým z nás. *„Ja poznám svoje zámery, ktoré mám s vami – znie výrok Hospodina –, sú to zámery pokoja, a nie nešťastia; dám vám budúcnosť a nádej.“ (Jer 29,11)*

Ako čerstvý absolvent faraónovej školy Mojžiš ešte nebol pripravený vyvieť Boží ľud z Egypta do zaslúbenej krajiny. Najprv sa musel naučiť nespoliehať na vlastnú múdrosť a silu, ale dôverovať Božej moci a jeho sľubom. Potreboval sa tiež naučiť trpezlivosti a sebazapieraniu. Tieto vlastnosti mohol získať jedine mimo paláca.

V knihe Patriarchovia a proroci čítame: *„Vplyvy, ktoré naňho v Egypte pôsobili – láska adoptívnej matky, samotné jeho vznešené postavenie ako vládcovho vnuka, zhýralé prostredie, rafinovanosť, lstivosť, mystika falošného náboženstva či okázalá nádhera modloslužby, veľkolepé stavby a sochy – to všetko zanechalo v dospievajúcom chlapcovi hlboké dojmy a do určitej miery utváralo jeho návyky a povahu. Potlačiť tieto dojmy mohol len čas, zmena prostredia a spoločenstvo s Bohom. Boj s chybami a zápas o poznanie práva bude musieť Mojžiš vybojovať sám. Ak by to mal byť zápas presahujúci ľudské sily, Boh mu pomôže.“ (str. 180)*

Štyridsať rokov strávených na púšti Mojžiš nepremárnil. Práve tu ho Boh pripravil na jeho veľké poslanie – vyvieť jeho ľud z otroctva. Práve počas týchto tichých rokov napísal pod vedením Ducha Svätého Prvú knihu Mojžišovu (Genesis). (Pozri Patriarchovia a proroci, str. 182)

Nečakané povolanie

Jeho pastiersky život sa však znenazdania skončil. Božie povolanie príde neraz úplne nečakane. Jeden telefonát. List. E-mail. Jedno stretnutie. V Mojžišovom prípade prišlo Božie povolanie cez horiaci ker. Mojžiš na to nebol pripravený, alebo si aspoň myslel, že nie je pripravený.

Boh povedal Mojžišovi: *„Teraz choď, posielam ťa k faraónovi. Vyveď môj ľud, Izraelitov, z Egypta!“ (2 Moj 3,10)*

Ale Mojžiš odvetil: *„Ktože som ja, aby som šiel k faraónovi a vyvedol Izraelitov z Egypta?“ (verš 11)* Bývalý nezávislý princ si uvedomoval svoju bezmocnosť.

Necítil sa na úlohu, pre ktorú ho Boh povolával. No on ho uistil: „*Budem s tebou.*“ (verš 12) Mojžiš sa mal naučiť, že keď vôľa človeka spolupracuje s Božou vôľou, je nepremožiteľná. Všetko, čo od nás Boh požaduje, môžeme splniť v jeho sile. Všetky Božie príkazy obsahujú zároveň silu na ich splnenie.

Keď sa Mojžiš napriek tomu stále zdráhal, Boh mu povedal, že jeho brat Áron pôjde s ním. Tiež mu povedal: „*Ja budem s tvojimi i s jeho ústami a poučím vás, čo máte robiť.*“ (2 Moj 4,15) A tak šli títo dvaja bratia k faraónovi, aby vyslobodili Boží ľud. Celý svoj život Mojžiš dokázal robiť rozhodnutia, ktoré boli založené skôr na viere, než na tom, čo je viditeľné, ale dočasné. Aj na sklonku svojho pozemského života nabádal Izraelcov na vernosť Bohu slovami: „*Keby boli múdri, pochopili by to, poznali by, ako sa to s nimi skončí.*“ (5 Moj 32,29)

Príklady

Mojžiš nie je jedinou biblickou postavou, ktorá hľadela vierou „za“ prítomnosť na to, čo je večné. V Liste Hebrejcom čítame veľmi jasnú definíciu viery: „*Viera je podstatou toho, v čo dúfame, a zdôvodnením toho, čo nevidíme.*“

Táto kapitola pokračuje dlhým zoznamom verných mužov a žien, ktorí si zvolili poslušnosť Bohu pred nasledovaním sveta, ktorý ich obklopoval. Nájdeime medzi nimi napríklad Ábela, Enocha, Noacha, Abraháma a Sáru, Izáka, Jákoba, Jozefa, Mojžiša, Rachab a ďalších. Biblia hovorí, že „*títo všetci umierali vo viere, aj keď nedosiahli to, čo bolo prisľúbené, ale iba z diaľky to videli a pozdravovali. Vyznávali, že sú na zemi cudzincami a pútnikmi.*“ (Heb 11,13)

Spomedzi tých, ktorí sa dívali za to, čo je viditeľné, na zaslúbenie neviditeľného, je najsilnejší Ježišov príklad. Ježiš hľadel na každého človeka s láskou. Nevidel len to, kým sa tento človek zdal byť, ale videl v ňom jeho potenciál – to, čím sa s jeho pomocou mohol stať. Keď bol pri Jákovovej studni (Ján 4,5–42), nevidel len jednoduchú Samaritánku, ale ženu, ktorá potrebuje nádej a odpustenie. Videl v nej hlásateľku evanjelia. Keď mu pri Galilejskom jazere jeho učeník Ondrej priniesol desiatu jedného malého chlapca, nevidel v nej len päť jačmenných chlebov a dve malé rybičky, ale možnosť, ako nasýtiť tisíce – a to nielen fyzicky, ale aj duchovne. (Ján 6,8–13) Keď bol v rybárskej loďke na rozbúrenom mori, neľadel na vietor a vlny, ale pokojne odpočíval v náručí svojho Otca. (Mat 4,37–40) A keď visel nahý a zranený na kríži, keď všetko vyzeralo úplne beznádejne, slúbil umierajúcemu kajúcemu sa lotrovi: „*Amen, hovorím ti dnes: Budeš so mnou v raji.*“ (Luk 23,43) Hľadel totiž za to, čo bolo dočasné, na to, čo vydrží na veky.

Hľadieť „za“

A čo vy, kam hľadáte? Dívate sa tak uprene na to, čo je viditeľné (na veci a okolnosti, ktoré vás obklopujú, na ľudí, ktorí vás presviedčajú), že nie ste schopní vidieť neviditeľné?

Je veľmi jednoduché nechať sa motivovať tým, čo je tu a teraz, a na to sa aj zamerať. Ale čo keď to všetko, čo sa teraz zdá také dôležité – popularita, peniaze, šport, zábava, móda, pozemský úspech,....., raz na večnosti nebude znamenať vôbec nič?

V 2. kapitole Prvého Jánovho listu nás apoštol vyzýva: „*Nemilujte svet, ani to, čo je vo svete. Ak niekto miluje svet, nie je v ňom Otcova láska. Veď nič z toho, čo je vo svete – žiadostivosť tela, žiadostivosť očí a vystatovanie sa blahobytom – , nie je z Otca, ale zo sveta. A svet sa pomíňa aj so svojou žiadostivosťou. Kto však plní Božiu vôľu, zostáva naveky.*“ (verše 15–17)

Aj keď nežijeme na kráľovskom dvore ako budúci faraóni, všetci sa musíme rozhodnúť, či chceme „*mať dočasný úžitok z hriechu*“ (Heb 11,25), alebo svoj zrak uprieme na Božie zaslúbenia a večnú odmenu.

Chcem vás dnes vyzvať, aby sme hľadeli na Ježiša, ktorý zachová našu vieru až do konca. (Heb 12,2) Vybudujme si s ním úzky vzťah. Komunikujme s ním často na modlitbách a rozhodnime sa s ním tráviť čo najviac času. Počúvajte ho, ako sa s nami rozpráva prostredníctvom svojho Slova – Biblie. Čítajte jeho výnimočné rady, ktoré nám zanechal v Duchu prorockom.

Počúvajte jeho hlas, ktorý nás vedie k aktívnej misijnej činnosti a pokornej službe iným. Ježiš nám sľubuje, že bude s nami, že nás povedie a bude nás posilňovať. Jedného dňa – a ja verím, že to bude čoskoro – sa vráti, aby nás vzal k sebe a mohli sme s ním žiť naveky v nebi, ktoré je oveľa úžasnejšie, než si dokážeme predstaviť.

„*Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo a čo ani do ľudského srdca nevstúpilo, to pripravil Boh tým, čo ho milujú.*“ (1 Kor 2,9)

Ako kedysi Mojžiš, aj vy sa dnes rozhodnite vidieť neviditeľné.

Diskusné otázky

1. Ako sa Mojžiš dokázal dívať „za“ prítomné lákadlá? Ako mu pomáhala viera hľadiť do budúcnosti?
2. Čo znamená hľadiť „zrakom viery“? Prečo je to dôležité?
3. Poznáte konkrétne spôsoby, ako sa dá posilniť viera?
4. Ako vyvážiť svoj život tu v prítomnom svete s prípravou na večnosť?
5. Ako si predstavujete nebo? Na čo sa najviac tešíte?

1. DEŇ

Kazateľ **Gary Blanchard** je vedúcim oddelenia mládeže Cirkvi adventistov siedmeho dňa. Môžete sa s ním skontaktovať cez e-mail blanchardg@gc.adventist.org alebo ho sledovať na Instagrame pod [@garyblanchardgc](https://www.instagram.com/garyblanchardgc).

2. DEŇ

Dr. Gilbert Cangy pôsobil v rokoch 2010–2016 ako vedúci oddelenia mládeže Cirkvi adventistov siedmeho dňa. V súčasnosti je vedúcim oddelenia pre kazateľskú službu v sanatóriu spoločnosti Health & Wellbeing Company v Juhopacifickej divízii. Skontaktovať sa s ním môžete cez e-mail cangygilbert@gmail.com.

3. DEŇ

Dr. Ella Simmonsová bola na Generálnej konferencii v roku 2005, ktorá sa konala v St. Louis, Missouri, zvolená do pozície podpredsedníčky Generálnej konferencie Cirkvi adventistov siedmeho dňa. Mala tú česť stať sa prvou ženou, ktorá zastávala túto pozíciu. Môžete sa s ňou skontaktovať cez e-mail simmonse@gc.adventist.org.

4. DEŇ

Kazateľ **Pako Mokgwane** pôsobí ako zástupca vedúceho oddelenia mládeže Cirkvi adventistov siedmeho dňa. Skontaktovať sa s ním môžete cez e-mail mokgwanep@gc.adventist.org. Môžete ho tiež sledovať na Instagrame či Twitteri pod [@PakoEdson](https://www.instagram.com/PakoEdson).

5. DEŇ

Dr. Abner De Los Santos je podpredsedom na ústredí Cirkvi adventistov siedmeho dňa. Je tiež podpredsedom/poradcom oddelenia mládeže. Môžete sa s ním skontaktovať cez e-mail delossantosa@gc.adventist.org.

6. DEŇ

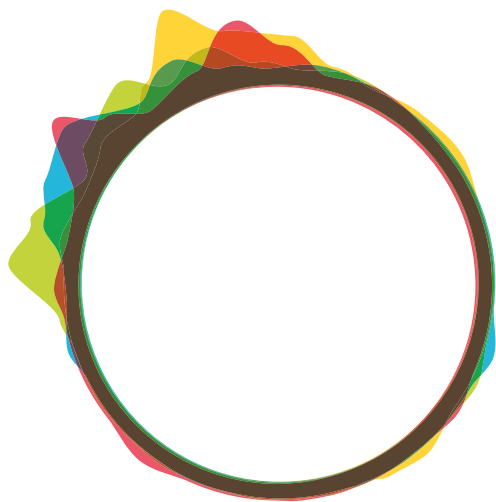
Dr. Galina Steleová je vedúca sekcie vyhodnocovania výskumov a programov pri GK (v rámci oddelenia pre archiváciu, štatistické vyhodnocovanie a výskum). Môžete sa s ňou skontaktovať cez e-mail steleg@gc.adventist.org.

7. DEŇ

Dr. Baraka Muganda pôsobil v rokoch 1995–2010 v našej cirkvi ako vedúci oddelenia mládeže pri Generálnej konferencii. V túžbe pracovať s mladými ľuďmi pôsobí v súčasnosti ako podpredseda pre oddelenie kazateľskej služby na Washington Adventist University, Takoma Park, Maryland, USA. Skontaktovať sa s ním môžete cez e-mail bmuganda@wau.edu.

8. DEŇ

Dr. Ted N. C. Wilson je predsedom Generálnej konferencie Cirkvi adventistov siedmeho dňa. Môžete sa s ním skontaktovať cez e-mail president@gc.adventist.org.

OKROK

UNIJNÍ KONGRES MLÁDEŽE

KAŽDÝ DEN O KROK BLÍŽ | 5.-12. SRPNA | SOBĚŠÍN

VÍCE INFO A REGISTRACE NA WWW.OKROK.CZ OD 1. BŘEZNA

Srdečné pozvání všem mladým
na unijní akci v Ostravě
MISSION CAMP

**V MOCI
DUCHA**

Velikonoce 29. 3. – 2. 4. 2018

Jan Harry Cabungcal
László Szabó
Jan Majer
Nelson Ernst (USA)

Pavel Helan
Ellen Klodová

Přihlášení od **15. 1. 2018** | Cena: 980 - 1200 Kč,- | více na: www.poslitodal.cz
Pořádá oddělení mládeže MSS CASD

